

Izhaja vsa torka in sobota ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dva praznika izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarza v Šolskih ulicah, Jellertitz v Namskih ulicah in Leban na Verdijevem tekalšču po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini l. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Srbija pod Karagjorgjevičem.

Dosedanje izjave novega srbskega kralja dokazujejo, da ni ostalo brez posledic njegovo dolgoletno bivanje v svobodni Švici. On hoče namreč dokazati, da je v resnici prešinjen demokratičnih načel in da neče v svoji domovini nikakor svojevoljno paševati, kakor kakorjentski autokrat. Posebno dopada srbskemu narodu to, da hodi okolo brez vsake vojaške straže ter odstranjuje vse ovire, vsle katerih bi ne mogel priti v neposredno dotiko z narodom. Peter I. naglašja namreč pri vsaki priliki, da ni nika' r puhla fraza, ko trdi, da hoče biti popolnoma ustaven vladar ter da se hoče vedno in povsod ozirati na želje in zahteve svojega naroda, kakor tudi da hoče posvetiti vse svoje moči v to, da bi po mogočnosti svoj narod osrečil.

O tem ne dvomi danes nikdo več, da bi bil novi srbski kralj najsrečnejši, ako bi jedenkrat za zmirom prestali v Srbiji strankarski prepiri, kateri so ji prizadjali že toliko zla. Prepričan je namreč, da je bila največja napaka Obrenovičev ta, da so vedno izigravali jedno stranko proti drugi in da so, neoziraje se na ljudsko mišljenje, izvajali svoje absolutistične namene ter s tem provzročili, da je vladala v državi vedno nekaka razburjenost.

Res je sicer, da se niso s prihodom novega kralja v Srbijo ljudje kar čez noč predrugačili, in bilo bi tudi smešno trditi, da izginejo kar čez noč vsa strankarska stremjenja, ter da postane Srbija hkratu popolnoma urejena ustavna država, kajti tak prevrat je kar na jedenkrat popolnoma nemogoč. Ali mnogo in jako mnogo je že to samo na sebi, da je Karagjorgjevič voljan voditi srbski narod po onem potu, ki pelje k boljši bodočnosti in da hoče popolnoma opustiti ona pota, po katerih bi kmalu Obrenoviči do propada privedli srski narod.

Te dni si je ogledal kralj Peter one ječe, nahajajoče se v beligradski trdnjavi, v katerih so morali zaradi namišljene zarote toliko pretrpeti prvaki radikalne stranke, Tanšanović, Gjurić in drugi. V jedni celici bil je poznani Krezović, ki je bil tudi zaprt zaradi namišljenega atentata na kralja Milana. Ta padel je pred novim kraljem na kolena, ter ga

prosil za pomiloščenje. Na predlog sedanjega pravosodnega ministra Živkovića, ki je moral zaradi zgoraj omenjenega namišljenega atentata na kralja Milana tudi več časa tičati v ječi, je kralj Peter I. Krezovića v resnici tudi pomilostil. Ko je bil Krezović pomiloščen, povedal je še le, kako je prišel do tega, da so ga kot pričjo zaslišali v znani namišljeni zarotni zadevi in to, kar je on pripovedoval, prikazuje Obrenoviče v strašni luči kakor tudi vse one, ki so jim pomagali pri insceniranju senzacijskih komedij, katerih ni manjkalo v Srbiji pod vladjo Obrenovičev.

V Srbiji je zdaj vse jako radovedno na izid novih volitev v skupščino, ki se bodo vršile prve dni meseca septembra. Glavni povod k razpustu sedanje skupščine je dalo nesoglasje v finančnih vprašanjih. Avakumovičev kabinet je pa porok temu, da se bodo prihodnje volitve na podlagi na novo uveljavljene ustave od leta 1888., in pa na podlagi zakonov, katere ta ustava obsega, izvršile popolnoma svobodno. Te volitve bodo pokazale, kako stojé stvari gledé onih štirih petin radikalnih volilcev, ki bi imeli dati prihodnji skupščini in prihodnji vladi pravo lice. — Med tem ko se pripravljajo stranke na prihodnje volitve, se trudi vlada, da iztrebi iz občinskih uradov vse one uradnike, ki so bili v njih nastavljeni pod nesrečno prejšnjo vladjo in ki so znali pri zadnjih volitvah, ki so bile vse kaj drugega nego pa izraz proste ljudske volje, tako nastopati, da ni bil izvoljen v skupščino skoro nobeden opozicionalec.

Kralj Peter I. dobil je, ko je prevzel vladjo od vseh strani več ali manj pristrane častitke. Le Angležka se še ni oglasila, ker je baje še vedno jako ogorčena nad umorom kralja Aleksandra in njegove soproge Drage. Ali na to ni niti misliti, da bi hotel novi kralj priti v navskrižje z javnim mnenjem na srbskem ter da bi zaradi Angležke hotel nastopiti proti onim, ki so izvršili umor nad bivšim kraljem in njegovo soprogo. Novi kralj ima sedaj vso drugo nalogo, nego pa gledati na to, kaj Angležka želi. Njegova prva naloga je, pač gledati na to, da se v Srbiji vrede finančne zadeve, ki so bile popolnoma zavožene. Sicer pa tudi

je še nedostajalo, mu jih je dal iz bramb. batalijona major grof Lichtenberg na razpolago, ki so se kot zvesti Slovani-Hrvatje tudi povsod in vselej odlikovali! —

Tako se je na nenavaden način dogodilo, da so naši vojaki tudi na vojnih ladjah službo opravljali. —

Neutrudoma se je doseglo, da je bila eskadra v malo tednih v toliko oborožena, da je mogla že v sredi maja križariti ob beneškem obrežju. Med tem so pa tudi lahonski ščuvanci vneto širili protiavrstroski mišljenje in so že mislili, da je prišel čas za dejstvovati, da preženejo njim tako nadležne obhodne straže in male posadke, da bi se Sardinici mirno in nemoteni izkrcali.

Toda večidel so se poskusi ustaje v hipu, ko bi bilo treba dejstvovati, ponesrečili in »sžžili« v smešno demonstracijo, pri kateri so kolovodje, ki so bahato rdeče-bele-zelene trobojnice razvijali, navadno ostali na cedilu, ali pa so na občo veselost korakali v zapor.

Obsirnejši nemiri so žugali postati v Rovinju, kjer je bila izpostavljena 17.

v tem pogledu ni v Srbiji ravno tako slabo, kakor so nekateri zatrjevali. Le nekoliko resne volje in nekaj sposobnih rok je treba, in tudi v tem pogledu obrnilo se boče v Srbiji kmalu na bolje.

Res je tudi, da se zbirajo nad Balkanom črni oblaki, ter da ni izključeno, da ne nastane tam kaka huda nevihta, ki bi jako zavirala Srbijo pri lečenju ran, katere je zadobila pod vladanjem zadnjih Obrenovičev; ali glavna stvar je zdaj, da ji stoje na krmilu pravi in trezni možje, in potem se Srbija nima bati, da ji prej ali slej ne zasije bolja bodočnost.

Še nekaj o banu Jelačiću.

(Piše M. Mihajlev.) (Dalje.)

Tista adresa je kazala nadalje, kako sta Hrvatska in Slavonija v svojih koristih prikrajšani, pa vendar ne tako, da bi jih bilo to pripravilo ob zvestobo do skupnega cesarstva. Povsod se je izjavljalo sočutje, in ogorčenje proti ogrskemu ministerstvu postalo je zdaj še huje. Iz hrvatske pokrajine je odmeval klic najbitkejšje žalosti. Vseled tega ni mogel ban pokoren biti kraljevemu razglasu, kajti prepričan je bil on, da ga boče opravičila prihodnost. Došedši v Zagreb, kjer se je njegova vrnitev praznovala z največjim navdušenjem, je podvojil svojo marljivost in pogum, da je deželne zadeve spravil v red in da si je zaslužil s čuječim in skrbnim vzdrževanjem narodnosti svoje domovine bolj in bolj njeno ljubezen in zaupanje. On je delal noč in dan. Njegov velik duh in njegovo veliko srce ga je pri tem delu za milo domovino podpiralo. Nič ni moglo oslabiti njegovega poguma ter menjati njegove sklepe, niti kraljevi razglas, niti sovražni mu nemški in madjarski časniki, kateri so metali nanj žveplo in ogenj. Niti z maščevanjem žugajoči govorniki državnega zbora v Pešti ga niso omajali na svojem stališču. Kmalu po njegovi vrnitvi iz Inomosta je prepotoval Slavonijo, ter je bil tudi tukaj, kamor je prišel, sprejet z neizmernim veseljem. Koj po vrnitvi je hitel na Dunaj, da bi se tam poravnal z ogrskim ministerskim predsednikom Bathyanijem. Do poravnave radi nevsprejemljivih zahtev ali pogojev od strani oholih Madjarov ni moglo nikakor priti, ker je Jelačić odločno zahteval, da naj

imati Avstrija in Ogrska skupno finančno in vojaško ministerstvo, (kakor je to pozneje velevala nagodba od l. 1867.), a Ogrska je hotela imeti oboje ločeno, ker je mislila že tedaj le na personalno unijo z Avstrijo. Vendar pa je bila njegova pot na Dunaj zelo koristna hrvatskim zadevam. Vže na badenskem kolodvoru, dve uri od stolnega mesta, ga je čakala velika množica. »Kje je Jelačić?«, se je glasilo od vseh strani; in ko je skočil s klicom: »Tukaj je on!« iz voza, in je podajal svojim ljubim Dunajčanom roko, ga je pozdravil gromeči, dolgi vrisk. Skoz ves čas njegovega bivanja v stolnici je bilo njegovo bivališče v ulici Kärnthnerstrasse, oblegano od ljudskih množic, katere so mu skazovale svojo naklonjenost kedarkoli se je le prikazal. Generali in vsi častniki posadke in razne deputacije vseh stanov so se podvzdale, da so razodevale banu svoje počestnje, in na večer 29. julija so mu napravili sijajno podoknico in bakljado. Neka nasprotna demonstracija ogrske stranke se je pa ponesrečila ob zdravem razum dunajskega prebivalstva in ob pogumu narodne straže. Iz svojega stanovanja je držal Jelačić tedaj kratek govor, za katerim so odmevali neštevilni »Vivat!« »Hoch!« in »Živio!«-klici, ki ga je končal z besedami: »Moja zadeva, je zadeva časti itd.«

Ko se je vrnil z Dunaja, se je ban prepričal, da razpora z oholimi Madjari ni mogoče več poravnati mirnim potom, zato se je pripravil na vojsko kar je najhitreje mogel. Prepotoval je vso vojno krajino, ki je prisegala, da hoče žrtvovati zanj in za občni blagor kri in življenje. Vkljub temu, da sta bila dva bataljona slehernega graničarskega polka*) že v Italiji, je postavil vsaki polk za prihodnjo vojsko še po dva bataljona, in na sploh še 4—5000 prostovoljcev črne vojske izvsecega polkovnega okraja. »Z Bogom in bodite junaki!« so klicali zdaj le šibki starčki, žene in otroci, kajti vse, kar je moglo nositi orožje, je bilo pokorno klicu ljubljene bana. »Naše žene in deca«, so klicali odhajajoči, »naj med

*) Vsa vojaška krajina je štela do leta 1848. 18 graničarskih polkov, od katerih sta pa bila dva šeklerska ali madjarska — ob erdeljski meji —, ki sta pa oba potegnili tedaj z Madjari; zato sta bila po vojski odstranjena; od ostalih 16 polkov je pa ostalo vse moštvo zvesto Jelačiću in svojem kralju. V vojno dala je granica 100.000 mož. Pis.

Tisti čas je bil Trst drugačnega avstrijskega mišljenja, nego je zdaj, — kar so pa žalibog tudi razni c. kr. namestniki veliko zakrivali, — ter je podal prav lep izgled neprelomljive zvestobe. Tudi tedaj je bila neka mala italijanska stranka, toda povsod je zadela na odpor, pri bogatih trgovcih, pa tudi pri delavcih in pri sicer lahko podkupljivih okoličanih. Večkrat je skušal kak ljudski govornik spustiti svoj govor za zjedinjenje Italije in za »konstitucijo« ali ustavo, in ga je navadno krepka pest tega ali onega težaka potlačila k tlem, rekoč: — »Che misera è la tua costituzione« t. j. dvoumnem pomenu: »Kako revna je tvoja telesna postava!«

Trst je imel sicer eno posadko, okrog 5.000 mož. Med temi so bili tudi naši granadirji v batalijonu polkovnika Kocha pl. Pleiswehr, vendar jih ni bilo treba, da bi mirili ali strahovali prebivalstvo, ker bilo je tedaj, kakor sem omenil, zvesto in zanesljivo, kar pa žal v današnji dobi več ni, kakor pričajo razni Avstriji sramoteči dogodki postednjih dni! —

LISTEK.

Vojni dogodki l. 1848. v Trstu in v Istri.

(Spisal M. Mihajlev.) (Dalje.)

Sredi aprila 1848. je prispel kapitan redne ladje pl. Kudriafsky v Pulj; in bil je to že skrajni čas, kajti tamošnje vojne ladje so se že napravljale odpluti proti Lidu ali Benetkam ali pa proti Jakinu (Ankoni) in morda bi bile to tudi storile, ako bi ne bil major grof Lichtenberg, poveljnik našega brambovskega batalijona, tega še pravočasno opazil in potem pogumno nastopil. On je dal hkratu prijeti vse sumljive in nezanesljive pomorščake, postavil je na vsako ladjo po en oddelek pešcev-brambovcev ter je tako ostanek brodovja rešil pred odpadom. —

Kudriafsky je takoj napravil red; vse častnike in moštvo italijanskega mišljenja je poslal z naprej jim plačano mezdo za 3 mesece in s klicem: »Il diavolo vi benedica«, (»Vrag naj vas blagoslovi!«) na jadrnicah v Benetke, ter jih je nadomestil z novim moštvom slovanskega prebivalstva Istre, in kar jih

tem čuvajo mejo proti Turkom!" Hrvatska in Slavonija sta si naložili ogromna bremena z naklado velikih davkov in prostovoljnimi darovi; toda tudi v tem ni hotela vrla vojaška krajina zaostati, ampak je položila izdatne darove v žito in v drugih živilih na oltar domovine; tako sta darovale samo dve, to je križevaška in jurjevaška krajina nad 12.000 vagonov rži za komis. S toliko lastno pomočjo in s tako dejansko podporo svojih navdušenih prebivalcev se je banu posrečilo v kratkem času, da je kar čez noč prišel do konj, streliva in živil. S kakim denarnim zneskom je pa prispevalo dunajsko vojaško ministerstvo za to svojo in hrvatsko zadevo, ali pa morebiti celo z nobenim, tega ne vemo povedati. Da je pa bila vsa avstrijska armada navdušeno naklonjena banu, to je gotovo. Tudi mnogi, da, skoraj vsi ogrski polki so se izrekli glasno in javno, da se ne bodo nikdar bojevali proti vrlim graničarjem, katerih bratje se v čast in slavo skupne zastave tako junaško v Italiji borijo. V mnogih drugojezičnih časnikih so se izjavili številni glasovi za pravice Hrvatske; kajti kaj bi bilo postalo iz avstrijskih dežel, ako bi ne bil Jelačić zajezil madjarske nestrpne oholosti, ki je žugala zatreti vse, kar ni bilo madjarske krvi?

(Dalje pride.)

Dopisi.

Kozane, 29. junija 1903. (Izv. dop.) — (V peresnem boju občinskih volitev v Kozani naša zadnja beseda). (Dalje.) — Da so pri volitvi nekateri volili po dvakrat, trikrat in štirikrat, za to ni treba nobenih prič, mi vam to sami potrjujemo. Tako n. pr. je mešetar Čelenko volil trikrat, enkrat za se, drugič za ženo in tretjič s pooblastilom, nekdo drugi, za kolikor se spominjamo, je volil štirikrat, za se, za ženo, s pooblastilom in kod varuh nedoletnih. Tudi Peter Komavli je za nasprotno stranko glasoval trikrat. To je veljalo za ene kakor za druge, pa je bilo vse zakonito — brez hinavstva in sleparstva.

Gospod župan pozna še predobro mesarja in krčmarja iz Kojškega, pa ni ž njim govoril že več kakor par let in še takrat v obč. uradu. Glede njegove kandidature pa ni nikdar nobene znil ni take ni take. Zato je mož prav lahko ostal mož beseda trden kot skala na Vaši strani. Mi vam ga prav iz srca privoščimo celega, kakoršen je, saj je vreden Vaše stranke, in ta vrednost je menda vzajemna.

Ker smo že pri faktih, da stvar ne zastareje, nam je pojasnimo pa še edno dejstvo, ki se nam je na rovaš zapisalo v dopisu iz zahodnih Brd v 48. številu. „Soče“. Franc Jakin iz Dobrovega se je bahal, da mu ponuja napredna stranka že 50 kron, ako glasuje za njene kandidate, pristavivši, da bode glasoval na našo stran,

Nevarnost za Trst je tičala tedaj v iz Jakina sém plovečem sardinskem brodovju pod admiralom Albinom, kar je tudi poveljnika pl. Kudriaffskega prisililo, da je opustil oblego Benetek in jadral nazaj v tržaški zaliv.

Dne 23. maja (1848.) se je prikazalo 5 velikih fregat, 2 korvete, 4 brighi ali jadrance, 1 schooner, in 7 za vojno oboroženih trgovskih parnikov, pri Piranu. Takoj je bila posadka alarmirana in postavljena k obrežnim baterijam, katere je stražil tedaj obstoječi okoličanski batalijon (z 1.600 mož broječih Slovencev) vrsteči se noč in dan na straži. Zato so po noči pogasili vselej vse luči in razsvetljavo v luki; luko samo so pa zaprli z debelimi verigami in minami; malo brodovje hrabrega Kudriaffskega pa je bilo pripravljeno na boj.

Vkljub temu, da je naše brodovje šlo le 3 fregate, 1 korveto, 3 brighe, 1 goelet, 1 starejši vojni parnik in 2 za silo oborožena Lloydova parnika, bi se ne bil pogumni in drzni Kudriaffsky niti za en hip premišljeval, napasti nasprot-

ako mu damo 100 kron. Naši so mu odgovorili, da ne kupujejo glasov, in na to je rekel, da se obrne na nasprotno stran. V istini pa ni imel volilne pravice — in je hotel pod krivimi imeni dvakrat voliti, pa je bil obakrat zavržen. Potem je pripeljal še enega volilca tretjerednika iz Biljane, kateri je hotel voliti za svojega pokojnega očeta, a videvši, da ga komisija dobro pozna, pofulil se je z volišča s svojim „liberalnim“ škapulirjem. Vidite „liberalna“ gospoda, taka je z Jakinom in ne kakor Vi lažete.

Tu naj tudi pojasnimo lažnjivo in nesramno očitjanje o gosp. župniku K. Nam je predobro znano, da je gosp. župnik vabil svojega očeta k sebi, a on je prošnjo odklonil. Sicer je gospod župnik vže mnogo žrtvoval za svojega očeta, kakor tudi za svoje sorodnike, ter jim še dandanes veliko pomaga, posebno pa svojemu očetu, z denarnimi podporami.

Gosp. dopisnik, le na dan s šesto in deveto božjo zapovedjo o gosp. župniku. Sicer pa nam je vže naprej znano, na kaj Vaše obrekovanje cika. Namigavati hočete gotovo na ono blazno udovo, ki je bila delj časa v goriški norišnici. O ti udovi znano je vsem, ki jo poznajo, da se danes prav nič ne spominja tega, kar je včeraj v svoji blaznosti govorila. Reči, katere je govorila o gospodu župniku, govorila je tudi o drugih raznih spoštovanih osebah in govorila jih je tudi o nekem „naprednem“ županu, kakor tudi o nekem učitelju. Dočim pomilujejo vsi poštene ljudje to nesrečno ženo in so popolnoma prepričani, da govori v svoji blaznosti o rečeh, katerih ni bilo in tudi ne bo, jo hoče „Sočin“ dopisnik nesramno in podlo zlorabiti kot sredstvo, da bi očrnil vzornega župnika, kar se mu pa gotovo ne posreči, in ostane ravno nasprotno resnica, namreč, da postane v očeh vseh poštenih ljudi črn le tak podel dopisnik. Torej vidite dragi čitatelji, koliko se mora verjeti takim nesramnim in lažnjivim dopisnikom — ako celo govorjenje popolnoma blaznih oseb v časopisih priobčujejo.

Pozivlja se Vas g. dopisnik, da pridete na dan s polnim imenom — ako ste poštenjak — potem boste slišali ljudsko sodbo, ako hočete priti iz te solzne doline v svoja „liberalna“ nebesa. Na izjavo v „Soči“ številu 50 gosp. Andreja Široka, nadučitelja v Kozani, čes, da ni pisal dopisov v „Soči“ iz Kojškega županije in zapadnih Brd, in da ni v nikaki zvezi z njimi, rečemo le toliko, da ljudski glas je božji glas, a sicer briskega krtu pa predobro poznamo.

(Konec prihodnjic)

Bolezen sv. očeta.

Stanje sv. očeta je nespremenjeno. V petek se je izvršila zopet operacija, po kateri so se bolečina sv. očeta nekoliko zlažšale. Posebnih nad nimajo zdravniki, da bi papež ozdravel, vendar pa se je iz-

tako proti kopnemu potisniti, da bi se bile razbile ali pa obsedele ob obrežju.

Toda podmaršal Gyulay in njegov iz starih pomorskih in trgovskih kapitanov obstoječi vojni svet nista hotela o napadu na sardinsko brodovje ničesar slišati, niti sta hotela dovoliti, da bi se isto napadlo s požigalnimi ladjami, ki bi bile pokazale gotov uspeh! —

Sovražni admiral Albini je bil nedelaven in slab poveljnik, kakor njegov naslednik Persano l. 1866. (pri Visu 20. jul.) Poskušal se je sicer iskreati, toda kmalu je to misel opustil, ker so njegovi čolni zadeli zdaj na čeri ali skalovje, ali pa so obsedeli na pesku, na katere so potem naši streljali; zato pa je on hotel Trst nenadoma napasti in si ga v hipu osvojiti, da bi tako zadostil želji po zmagi svojega kralja Karla Alberta.

Dne 6. junija, proti 4. uri popoldne, se je ob lahkem južnem vetru približalo kopnemu sovražno brodovje, obstoječe iz nad 20 ladij, in bilo je od tega oddaljeno kake 3 milje. Kmalu potem je nastopila popolna tihoča, tako da so se sovražne ladje zibale na morskem toku proti

razil zdravnik Lapponi proti nekaterim osebam, da ni izključeno, da bi sv. oče tudi te bolezni ne premagal, posebno ker je postalo v soboto popoldne njegovo srce nekoliko živahnije. Po mnenju tega zdravnika odvisno je vse od tega, ako se ne bode več nabirala okolo njegovih pljuč znana tokočina.

Sv. oče se vedno vsprejema. V soboto je vsprejel kardinala Steinhilberja in Ferrato in pa dve svoji nečakinji.

Sv. očetu se vedno prikrivajo smrt monsg. Volpinija. V soboto je vprašal svojega slugo Centro, kaj se godi v vaticanu. Ko mu je sluga odgovoril da nič posebnega, vprašal ga je nadalje, kaj da je z monsig. Volpinijem. Ko mu je sluga na to odgovoril, da se monsig. Volpini dobro počuti, izpraševali ga je začel papež o Volpinijevem bratu, ki je bil dolgo časa bolan in ki je 2. julija tudi v resnici umrl. Ko mu je sluga rekel, da se tudi ta dobro počuti, je sv. oče umolknil.

Petkova druga operacija sv. očeta je trajala 25 minut. Sv. oče ni čutil bolečin in se je po operaciji zahvalil zdravnikom. Nato je sv. oče zavžil bouillon z marsalo in jajci. Avstrijski poslanik pri vaticanu je bil mejo operacijo navzoč.

Sv. oče je vprašal Mazzonija, kak vtiš je napravil na dr. Rossonija. Mazzoni je dejal: „Ima ravno tak vtiš kakor mi, samo slabejša Vas je videl“. Sv. oče je zahteval Rossonijev buletin. Po noči je imel sv. oče gorke noge in roke.

Sv. oče je dejal: „Operirajte, le operirajte! Bolezen bi morda pač lahko odpravili, a mojih 93 let mi ne morete vzeti raz hrbta. Starost je že sama na sebi bolezen“.

„Italia“ pravi, da je sv. oče izrazil željo, da bi bil njega naslednik kardinal Gotti. Razume se, da je ta vest silno neverjetna.

Po privatnih poročilih iz Milana je sklepato, da je veliko število kardinalov za to, da postane prihodnji papež kardinal Ferrari.

Do sobote je došlo v Vatikan 15.000 brzojavk iz vseh delov sveta.

V nedeljo hotel je sv. oče po silni vstati, in so mu zdravniki komaj zabranili, da ni tega storil. Sv. oče počuti se še prilično dobro. Tudi zadnji buletini pravijo, da so se moči visokega bolnika še precej zboljšale. Le to se nekaterim kardinalom sumljivo zdi, da papeža spanec pogostoma premaguje.

Najnovejša poročila o zdravstvenem stanju sv. očeta so zopet jako neugodna. Tudi zadnji buletini od včerajšnjega dne pravijo, da so moči sv. očeta jako zapustile.

Politični pregled.

Državni finančni minister umrl.

Državni finančni minister baron Kallay je po kratki bolezni umrl.

Češki minister dr. Rezek je odstopil.

Češki minister dr. Rezek je odstopil, in cesar je tudi vsprejel njegovo ostavko.

Avstrija pripravlja pot Nemčiji v Bosni in Hercegovini.

Berolinski dnevnik „Berliner Tagblatt“ pel je te dni v nekem članku Avstriji hvalno pesem, ker zna tako spretno pripravljati pot Nemčiji do vstoka. Ta nemški list pravi namreč, da je danes že v Sarajevu nemščina gosposki jezik, in da se tam vedno bolj in bolj širi, kar je vse zasluga avstrijske vlade, ki zna v okupiranih deželah vse tako lepo

miljskemu zatonu in so tako prav proti njih volji dospeli v obsežje avstrijskega brodovja in nabrežnih baterij.

Kudriaffsky je ukazal na levem krilu stoječi fregati „Veneri“ streljati in hitro potem so jo posnemale brez nadaljnega ukaza tudi obrežne baterije.

Streljali so s prav dobrim vspehom, dokler se ni popolnoma stemnilo; pa tudi zdaj bi bili morali še naprej streljati, ker topničarji so le počasi streljali, ker je morski tok gnal sovražne ladje, proti obrežju; tudi bi lahko prižgali svetle bombe in tako imenovane „grške luči“, za uničenje bližajočih se vojnih ladij. —

Podmaršal Gyulay, ki je imel nekatere prav slabe svetovalce, je rekel, da je vse nadaljno streljanje le zapravljanje streljiva, ter je zapovedal ustaviti streljanje, in tako se je posrečilo sovražnim ladjam pobegniti. Drugače pa bi jih bili naši ali v dno pogreznili s streljanjem, ali pa bi se bile razbile na obrežju.

Kakor se je drugo jutro opazilo z daljnogledom, so bile sovražne ladje zelo poškodovane; dvema parnikoma so bile poškodovane železna zunanja kolesa, ad-

in brez nikakih provokacij urejevati, da postaneti Bosna in Hercegovina še v nedoglednem času predstraži nemške kulture, ter da se bo do tje kmalu zopet razprostriralo nemško cesarstvo, ki je v srednjem veku jedenkrat že gospodovalo nad temi deželami. Mi smo prepričani, da se Avstrija v resnici trudi, da bi germanizirala okupirani deželi. Prepričani smo tudi, da si Nemci v rajhu, kar roke mencajo od veselja nad tako politiko avstrijske vlade in avstrijskega zistema, ki vodi državo očividno k prepadu. Ali prepričani smo tudi, da si Nemci zastoj mencajo roke ter da ostaneti Bosna in Hercegovina pri vseh germanizatoričnih poskusih avstrijske vlade slovanski deželi, če tudi ne morebiti avstrijski, pa gotovo nikakor tudi nemški ne. Znečilna pa je vsekako taka pisava, ki dokazuje, da so na Nemškem že popolnoma prepričani o zaslepljenosti naših vlad, kajti, inče bi gotovo tako ne pisali.

Položaj na Ogrskem.

Položaj na Ogrskem postaja vedno slabši. V parlamentu se vije že deset dni, kakor kača, debata o programu novega ministerskega predsednika. V petek pa začela je zopet obstrukcija. V Velikem Varadinu so bili v nedeljo hudi izgredi. Tam je namreč sklical shod sedanji vodja obstrukcijskih strank Barabas. Njegovi pristaši so vpili: „Eljen Barabas“ a „doli Kossuth“, dočim so drugi vpili: „Eljen Kossuth“, i. t. d. Prišlo je do spopada med prvimi in drugimi. Poseči je morala vmes policija, a tudi ta je bila tepena. Več oseb je bilo nevarno ranjenih. Ko nečno je moralo nastopiti vojaštvo. Ko so pa začeli vojski streljati v zrak, pofulili so jo korajžni Madjari.

Dogodki na Hrvatskem.

V Ludbriegu in sploh v varaždinski okolici je postalo zadnje dni nekoliko mirneje. Kakor smo poročali bile so pri izpadih v Ludbriegu ubite 4 osebe in težko ranjenih je bilo 8 oseb, katere so se prenesle v varaždinsko bolnišnico. Od teh slednjih pa je umrlo 6 oseb, tako, da so ludbriški nemiri zakrivil 10 človeških smrti. Začasa hrvatskih nemirov bilo je torej ubitih 15 oseb, 72 težko ranjenih in nad 100 lahko ranjenih. Artilerijah pa je bilo vsega skupaj 3000 oseb, od kojih se nahaja po raznih mestih še 400 v zaporih.

Umore v Kunavcu je povzročil politični uradnik Mihajlovič, ki je častnikom zaukazal, naj dajo povelje vojakom na streljanje. Dokazano je, da so tri osebe bile zadete v hrbet, ko so bežale, in so ostale mrtve vse tri na licu mesta.

V Zlatarju vlada sedaj tudi mir. Te dni obdrževal se bode tam velik volilni shod, katerega priredi opozicijska stranka. Tam se ima namreč popolniti mesto deželnega poslanca Helperja, ki je položil svoj mandat.

Med kandidati se nahaja tudi hrvatski pisatelj Evgenij Kumčić rodod iz Brseca v Istri.

Po najnovejših poročilih so se v varaždinskem okrožju dogodili zadnja dva dneva zopet jako hudi izgredi, pri katerih je bilo mnogo oseb ubitih, a še več ranjenih. Ti izgredi naperjeni so proti novemu banu, o katerem pravi narod, da je navadna kultura prejšnjega bana. Narod zahteva premembo zistema, katere pa od grofa Pejačevića ni pričakovati. V vasi Ivanac napadli so kmetje orožniško vojašnico in zahtevali od orožnikov, da razobesijo hrvatsko zastavo. Orožnikom so prišli na pomoč vojaki, a

miralni ladiji pa ozadje in večini jadrance vsa jadra in jarbole, in v miljskem zalivu so našli dve požlačeni podobi iz ospredja ladje, ki sta bili prenešeni kot znamenji zmage v Trst. Naše ladje so bile čisto nedotaknjene, kajti v skrbi ogniti se plitvemu obrežju, niso sardinske ladje oddale niti enega strela. — Ta pomorska borba je bila jako zanimiva, in sicer zaradi tega, ker je ostal v nji napadalec passiven.

Naši granadirji so bili pri sv. Andreju pripravljeni streljati. Nekateri od delki so tudi streljali, vendar ni znano, s kakšnim vspehom. Dejstvo pa je, da je bilo sovražno brodovje po prizadeti izgubi in poškodovanju zelo preplašeno in je kmalu od istrskega obrežja odplulo ter se umaknilo. —

Ta okolnost je zahtevala, da so se morale posamezne čete vedno premikati semtrtja, da so kaj najbolj mogoče pazile in neprenehoma korakale in svoja bivališča menjavale ter se tudi tu in tam razpostavljale.

(Konec pride.)

kmetje se niso ustrašili tudi teh, in prišlo je do spopada, pri katerem je bilo več kmetov ubitih in nevarno ranjenih. O takih spopadih prihajajo sporočila iz raznih drugih krajev varaždinskega okrožja.

Srbsko-hrvaška sloga.

Začela se je akcija za zedinjenje srbskih in hrvaških strank. Ustanoviti se hoče narodni svet, v katerem bodo zastopane vse stranke.

Rojstvi dan kralja Petra I.

V nedeljo so praznovali v Srbiji rojstni dan kralja Petra I. Obhajale so se po vseh cerkvah slovesne službe božje. Po slovesni službi božji v belgrajski katedrali, katere se je udeležil kralj, vsi ministri ter predstojniki vse civilnih in vojaških oblastij, bil je v novem konaku velik vsprejem.

Italijanski kralj ne pojde zdaj v Pariz.

Zaradi papeževe bolezni je italijanski kralj odložil svoje potovanje v Pariz.

Domache in razne novice.

Za „Šolski Dom“. — Upravištvu došlo: mesto vstopnine k veselici „Šolskega Doma“ Ivan Hribar v Gorici 2 K, Svetoslav Premrou 1 K in Josip Kulin 1 K; v žalosten spomin in iz ogorčenja radi zaplembe članka v „Soci“ od 8. julija: „O nemškem gimnaziju v Gorici“, daruje za „Šolski Dom“ 10 K; „Sit nominis umbra“.

Hvala!

Sklep šolskega leta v „Šolskem Domu“. — Včeraj se je sklenilo šolsko leto učnih zavodov „Šolskega Doma“ s slovesno sv. mašo, katero je daroval ob asistenci dveh oo. kapucinov čast. gosp. Alojzij Kovačič, kaplan pri sv. Ignaciju in pomožni katehet na tukajšnji višji gimnaziji. Maše so se udeležili vsi učenci in učence z učiteljskim osebjem vred. Bilo je pri nji tudi vse polno drugega ljudstva. Pri maši so pele prav lepo učence višjih razredov. Orgljal pa je njih pevovodja pred. gosp. župnik Kokošar, ki se vedno jako trudi za lepo in dostojno cerkevno in posvetno petje na „Šolskem Domu“. Hvala Bogu, da je njegov trud poplačan v resnici s prav lepim vspehom, kar je dokazala včerajšnja peta maša. Po sv. maši pela se je zahvalna pesem, kateri je sledil blagoslov. Na koncu pa se je zapela tudi cesarska pesem. Po dokončani božji službi vrnili so se učenci in učence v svoje razrede, kjer so se jim razdelila spričevala.

Sklep šolskega leta na obrtno-nadaljevalni šoli „Šolskega Doma“. — Dne 12. t. m. je bil na omenjeni šoli slovesni sklep 9. šolskega leta. Udeležili so se ga poleg predsednika „Šolskega Doma“, voditelja obrtne šole in dotičnih učiteljev, tudi dvorni svetnik in voditelj okrajnega glavarstva visokorodni g. grof Attems, šolski svetnik g. Križnič, okr. šolska nadzornika gg. Finžgar in Zorman in še nekateri drugi. G. cesarski svetnik Vodopivec je kot voditelj te šole o njej sporočal. Iz tega sporočila posnemamo sledeče: Redni poduk pričel je na ti šoli 17. septembra 1902. in je trajal do 14. junija 1903. Poučevalo se je v vseh treh razredih po 9 ur na teden, torej je bilo v celem letu 963 učnih ur. Poučevali so se po načrtu občnih obrtno-nadaljevalnih šol ti le predmetje in sicer: slovenski jezik, obrtno spise, računstvo, obrtno knjigovodstvo in prostoročno, geometrično in strokovno risanje. Šolo je nadzoroval vladni svetnik vitez g. Karol Heský enkrat pri risarskem pouku, in šolski svetnik deželni nadzornik g. Štefan Križnič 4 krat pri pouku jezika in računstva. Učencev bilo je vpisanih začetku leta 123. Med letom se jih je preselilo in jih izostalo 32. Po starosti bili so učenci od trinajst pa do dvajset in večletnih. Stanovalo jih je 41 v Gorici, 41 v Solkanu, 3 v Podgorici, 2 v Pevmi, 5 v St. Andrežu, 4 v Lovkici, 3 v Vrtojbi, 1 v Opatjemestu, 1 v Cerovem, 6 v Mirnu, 5 v Sovodnjah, 5 v St. Martinu, 5 v Bukovici, 2 v Biljah, 1 v Batujah, 1 na Vojsčini in 1 v Prvačini. Po obrtu so bili učenci in sicer: 32 mizarjev, 20 zidarjev, 9 ključavničarjev, 4 kovači, 4 kolarji, 2 rezbarja, 2 mečarja, 4 sodarji, 5 trgovcev in po 1 klesar, strugar, slikar, čevljar, tiskar, urar, knjigovez, sedlar in vrtnar. Med temi je bilo 15 pomočnikov in 76 obrtnih učencev. Redna hoja v šolo je letos bila nekoliko bolj od drugih let. Štirje učenci niso nikdar zamudili šole, in ti so: Devetak Alojzij kolar, Domenček Ignac rezbar, Lovec Franc zidar, kateri je hodil iz Bukovice in Lukežič Josip. Vedenje učencev je bilo v obče pohvalno. Glede napredka bilo je 17 učencev prav dobrih, 31 dobrih 29 zadostnih in 5 nezadostnih. Obdarjenih je bilo 5 učencev s hranilno knjižico „Centralne posojilnice“, v katerih so bili zneski od 5 do 8 K. Nekateri učenci dobili so bone

v znesku od 6 do 8 K. Ostali pa so vdo-bili šestila v vrednosti od 5 do 18 K.

Obdarovani so bili: Nanut Izidor, zidar iz St. Andreža; Drecelj Alojzij, mizar iz Solkana; Groser Gabrijel, mizar iz Solkana; Komel Ivan, iz Gorice; Devetak Alojzij, kolar iz Opatjesela; Legiša Franc, kolar iz Mirna; Makuc Peter, mizar iz Solkana; Glešič Jožef, mizar iz Vrtojbe; Komel Alojzij, mizar iz Solkana; Mozetič Peter, mizar iz Bukovice; Boltar Albert, mizar iz Solkana; Božič Rafael, ključavničar iz Idrije; Domevšek Ignac, mizar iz Breginje; Kavčič Ivan, mizar iz Logatca; Mihel Jožef, mizar iz Solkana; Vuk Miroslav, mizar iz Sovodenj; Lovec Franc, zidar iz Bukovice; Komel Avgust, mizar iz Solkana; Markovčič Jožef, ključavničar iz St. Andreža; Čotar Jožef, zidar iz Škrbine; Petejan Jožef, ključavničar iz Sovodenj; Volarič Franc, zidar iz Kobarida; Lukežič Josip, zidar iz Bilj; Mermolja Alojzij, mizar iz Batuj; Žorž Lenard, zidar iz Škrbine.

Ko so bili učenci obdarovani, obrnil se je gosp. voditelj do vseh učencev ter izpregovoril do njih nekoliko prav spodbudljivih besed. Povdarjal je važnost obrtne šole za rokodelce in posebno pa še važno vlogo, katero igra risanje pri vseh rokodelstvih. Rekel je namreč, da ni skoro mogoče, da bi bil kdo dober rokodelce, ako ne zna nič risati. Z risanjem si pridobi rokodelce še le pravi okus, in izdelki takega rokodelca izgledajo veliko bolj ukusno, nego pa oni, katere je izdelal učenec, ki ne zna risati. Taki izdelki pa vdo-be tudi mnogo več odjemalcev. Poleg tega pa so tudi rokodelski pomočniki veliko bolj plačani, ako so se izobrazili in znajo risati. Zato pa, da se učenci nauče lepo in dobro risati, je neobhodno potrebno, da obiskujejo poduk redno. G. voditelj priporočal je učencem, naj bodo vedno poštjeni in marljivi. Posebno je poštenost prvi pogoj, ako hoče človek dobro izhajati na svetu. Rošten in marljiv rokodelce, rekel je g. voditelj, našel bode vedno zaslužka. Tudi hvaležnosti je opominjal g. voditelj učence. Hvaležni naj bodo, rekel je, vsem onim, ki so se trudili, da so jim to šolo preskrbeli. Hvaležni naj bodo učiteljem in hvaležni naj bodo vsem onim, ki so ti šoli naklonjeni. Tudi visoki vladi morajo biti hvaležni, kajti tudi ona podpira to šolo s izdatnim doneskom. Nad vse hvaležni pa morajo biti našemu presv. cesarju, pod katerega vlado se je obrtno šolstvo, o katerem ni bilo poprej ne sluha ne duha, tako imenitno razvilo. Pri ti priliki pozval je gosp. voditelj vse navzoče, naj zakličejo v znamenje hvaležnosti in udanosti presv. cesarju trikratni „živo“, kar so navzoči tudi navdušeno storili. Tem „živjo“ klicem je pa sledila cesarska pesem, katero so učenci zapeli, in so jo vsi navzoči stoje poslušali. S tem je bila slovesnost končana, in odprla se je razstava izdelkov raznih zavodov šolskega doma, o kateri so se gospodje prav pohvalno izrekli, in o kateri bomo tudi mi v jedni prihodnjih številk poročali.

Šolska veselica „Šolskega Doma“. — Res prav lepa popoldneva so nam pripravile v soboto in nedeljo učence višjih razredov ljudske šole „Šolskega Doma“, pripravljavnice za izobraževališča in iz obrtnih tečajev. Napravile so nam namreč na dvorišču „Šolskega Doma“ v soboto popoldne o priliki sklepa šolskega leta prelepo šolsko veselico, ki se je v nedeljo popoldne ponovila, in ki je bila najlepši dokaz o vsako letnem večjem napredku. — Vspored veselice je obsegal petje, deklamacije in igre. Da je bilo petje prav lepo in ubrano, je zasluga pred. g. župnika Kokošarja, katerega spretnost v tej stroki je že itak obče znana. Pele so se, kakor rečeno, prav lepo in ubrano, in sicer dvoglasno pesmi „V petji oglasimo“ in „Vesela deklica“; jednoglasno pesem „Če na poljane rosa pade“ in troglasno „Venček narodnih pesmi“, ki so bile vse vsprejete z burnim ploskanjem ter so se morale nekatere na zahtevanje poslušalcev celo ponoviti. Tudi deklamovalke izvršile so svojo nalogo prav dobro. G.čna Medvešek Ljud., v bolgarski narodni noši s krasno čepico na glavi, prednašala je prav dobro S. Gregorčičevo „Hajdukovo oporoko“. Isto tako prav lepo in ljubko nam je prednašala g.čna Peršič Terezija deklamacijo „Jagodov cvet in solčni žarki“. Lepo sta izvršili svoji nalogi g.čni Korišič Marija in Čej Amalija, prednašajoč nam dvogovorno deklamacijo „Sirota“, ki je navzočemu občinstvu segla do srca, posebno ko se sirota vleže na grob svoje matere. Tudi g.čna Škrt Štefanija bila je popolnoma kos svoji nalogi, ko nam je deklamovala pesem „Na veke ne bodeš trpin“. Vsa čast gospodičnima učiteljicama Dvoganovi in Mercinovi, ki sta s svojim poučevanjem v deklamacijah dosegle s svojimi učenkami tako

lep vspeh. Vse deklamacije so bile vsprejete z burnim ploskanjem, in deklamovalke morale so se ponovno na zahtevo občinstva prikazati na odru. Najtežavnejša točka vspeh je pa gotovo burka in enem dejanju „Zakleta soba v gostilni“, „Pri zlati goski“, in prepričani smo, da je stala jako mnogo truda, kolikor g.čno učiteljico Korišič, ki je celo predstavlo vodila, in učence v igranju podučevala, kakor tudi učenke same, da so se jo tako dobro naučile. Da pa ni bil ta trud zastoj, dokazala je burna pohvala, katero so v obilni meri žele pri občinstvu igralk. Kako pa tudi ne? Saj so bile vse na svojem mestu in vse odigrane so svoje vloge tako točno, da jim ni bilo ničesar prigovarjati. Izvrtano je predstavljala g.čna Abram Avrelja hišno Kati. Isto tako izborna je nastopala kot gostilničarka Donda g.čna Sanein Avrelja, kateri je tekel jezik kot mlinsko kolo. G.čni Abram Lavoslava in Strel Ana bili sta kot učiteljici, nahajajoči se na potu do prve službe, popolnoma na svojem mestu, in nič manj na svojem mestu nista bili g.čna Havel Karolina kot sanjava pisateljica in pa g.čna Novak Marija kot zasebnica, ki je hotela nemotena biti v gostilni, kjer je morala drago plačevati svoje stanovanje. Z jedno besedo: Igra sponesla se je izvrstno, kar dela čast g.čni učiteljici Korišičevi kot resizerki, kakor tudi vsem igralkam. — Kakor v soboto, tako tudi v nedeljo sta bili predstavi prav dobro obiskani; posebno v nedeljo je bilo navzočih prav mnogo odličnih gospa in gospodov, med katerimi poslednjimi smo videli tudi c. kr. dež. šolskega nadzornika g. Matejčiča, c. kr. šolskega svetnika g. Križniča, c. kr. okr. nadkomisarja g. Polleya itd. itd. — Tudi z gmotnim uspehom teh predstav je vodstvo „Šolskega Doma“ jako zadovoljno.

Na c. kr. učiteljsku v Gorici so dostale letos izpit zrelosti s slovenskim in nemškim učnim jezikom te le kandidatije: Binter Silva, Boštjančič Irma, Bučar Marija, Cvahte Olga, Hmelak Ida, Jandl Franja (z odliko) Kljun Štefanija, Kovačič Alma (z odliko) Lapornik Ana, Lavrenčič Ljudmila, Lavrenčič Terezija (z odliko) Orehek Ljuboslava, Pavliček Berta (z odliko) Prinčič Ana, Samotorčan Helena, Strel Ottilija, Sušelj Katarina, de Toni Ana, Vardijan Amalija (z odliko) Vodopivec Julija (z odliko) in Zei Ljudmila. S slovenskim učnim jezikom: Bizjak Ester, Ličen Ljudmila, Perin Marija, Skert Josipina, Stare Marija, Švigelj Ana, Sustersič Julija, Trampuš Lucija, Vrežec Aurelija, Zarnik Ana in Živec Franja. Dve sta bili zavrnjeni za celo leto, dve pa iz enega predmeta za dva meseca. Za privatistije se prično zrelostni izpiti danes. Oglasilo se jih je 9.

Čast dr. Tume pred c. kr. najvišjim in kasacijskim dvorom na Dunaju. — Kakor smo svoječasno poročali, je spoznal sodni dvor pri porotni obravnavi, ki se je vršila dne 11. februarja t. l. v znani pravdi dr. Tume proti dr. Aleksiju Rojicu zaradi domnevanega žaljenja časti, da je kazensko postopanje v zmislu § 40. k. z. zastarelo in je vsled tega dr. Rojica obtožbe oprostil, dr. Tumo pa obsodil na plačanje vseh dotedanjih pravnih stroškov. Kakor smo nadalje napovedal pritožbo ničnosti in pritožbo pozneje tudi uložil. Vsled tega vršila se je dne 10. julija t. l. pri c. kr. najvišjem sodnem in kasacijskem dvoru na Dunaju obravna. Dr. Rojic je že pri obravnavi z dne 11. februarja t. l. želel, da bi prišlo do pravoreka porotnikov, ker je vsaki, ki je prisostvoval tej obravnavi moral biti uverjen, da ga bodo porotniki enoglasno oprostili. Proti njegovi izrecni volji je torej njegov zagovornik dr. R. Luzzatto, kakor je sam izjavil, ugovarjal, da je dr. Tumova tožba zastarela v zmislu § 40. k. z. in to, kakor je ta zagovornik povdarjal, le radi tega, da bi se njemu ne očitalo, da ne pozna postave, kar bi bilo za njega kot odvetnika vsekako čudno. Kakor rečeno, ugodil je tukajšnji sodni dvor temu ugovoru. Z ozirom na stališče, katerega je zavzemal dr. Rojic glede tega ugovora, mora biti vsakdo uverjen, da je bila njegova želja, da bi kasacijski dvor ugodil pritožbi ničnosti dr. Tume in da bi prišlo torej do nove obravnave in do pravoreka porotnikov, katerega bi imel dr. Rojic, po rezultatih obravnave z dne 11. febr. t. l., popolnoma mirno pričakovati. Ker je že pri tej obravnavi dokazal vse, kar je pisal in trdil o dr. Tumi v inkriminiranih člankih v „Gorici“ št. 80. in 81. z leta 1901., in ker je bilo pričakovati, da bi se pri novi porotni obravnavi prečitali vsi velezanimivi spisi, katerih prečitavanje je on in njegov zagovornik žalibog to pot zaman predlagal. Da je morala biti to želja dr. Rojica, dokazuje dejstvo, da isti k obravnavi dne

10. t. m. pred kasacijskem dvoru niti poslal ni svojega zagovornika. Kasacijski dvor je bil prisiljen, da zadosti kazenskemu postopniku, imenovati dr. Rojic ex offio zagovornika. Konec obravnave je bil, da je najvišji sodni in kasacijski dvor potrdil razsodbo tukajšnjega sodnega dvora z dne 11. febr. t. l. in obsodil tožitelja dr. Tumo v poplačanje stroškov kasacijske obravnave, prisodivši obenem ex offio zagovorniku dr. Rojica 80 K. — Kakor smo svoj čas trdili, da je bila cela ta kazenska afera dobrodejna, naše politično ozračje razkužujoča nevihta in da nam je razkrila dr. Tumo takega, kakoršen je kot človek, kot bivši učitelj in uradnik in kot sedanjí poslanec in voditelj „nar.-napredne“ stranke. Tako smemo danes, ko je stvar končana, trditi, da nam je ta pravda prikazala dr. Tumo tudi kot odvetnika, kateri postav ne pozna. Dokazal je dr. Tuma to v zadevi, v kateri mu je šlo za lastno kožo. — Sapienti sat.

Veliko vznemirjenje je vzbudilo v vseh uradniških krogih finančne stroke vpokojenje predstojnika računskega oddelka finančnega ravnateljstva v Trstu, gosp. Bajca, ki je moral umakniti se nekemu drugemu uradniku, hudemu Nemcu, če tudi ni še gosp. Bajc doslužil 40 let in je sploh še jako čil na duhu in telesu. Poleg tega pa je bil gosp. Bajc tudi jako zmožen in neizrečeno priden uradnik, o čemer so prepričani sploh vsi. Tudi priljubljen je bil pri vseh, ki so ga poznali, brez razlike narodnosti, ker se gosp. Bajc sploh nikdar ni vtikal v narodnostne prepire. To upokojenje je razburilo uradniške kroge finančne stroke tem bolj, ker nosi na sebi znake prestojniške samovolje, pred katero ne bi bili po tem takem tudi najprirednejši in najspodobnejši uradniki nikdar varni, živeče na tak način v vednem strahu, da ne najdejo zjutraj, ko pridejo v urad, na svoji mizi „plave pole“, o kateri se jim po noči še sanjalo ni. Značilno pa je to vpokojenje tudi zaradi tega, ker se je izvršilo samo zato, da se je napravilo mesto protizirancu, o katerem se govori, da bode že v najkrajšem času imenovan, dočim se izvršujejo imenovanja v finančni stroki v področju tržaške finančne direkcije tako počasi, da je treba sem ter tje celih deset mesecev in celo celo leto čakati, predno se popolni prazno mesto kakega računskega asistenta ali pa davčnega pristava, ko čakajo na taka mesta prevečkrat revni praktikantje, ki ne morejo s svojim adjutantom ne živeti ne umreti. Da ne slone take razmere na zdravi in pravični podlagi, priznati nam bode moral vsakdo, kakor tudi nam mora vsakdo priznati, da je skrajni čas, da se take nezdave razmere odstranijo.

Prvi poskus električne razsvetljave v Gorici je bil v soboto po polnoči. Poskus obnesel se je na nekaterih krajih prav dobro. Posebno blizu gledišča in na Travniku, ki je bil razsvetljen kakor ob solčnih žarkih. Na raznih mestih pa elektrika ni funkcionirala. To so nedostatki, ki se kmalu odstranijo. Ko bodo odstranjeni, se poskus ponovi, in potem začne se kolaudiranje, ki bode trajalo nekaj dni. Na podlagi kolaudacijskih zapisnikov se še le zaprosi za dovoljenje, da se sme električna razsvetljava redno rabiti. Ako ne bode utemeljenih ugovorov proti instalacijskim napravam, potem bo izdala pristojna oblast tako dovoljenje koj.

Napad na dež. šol. nadzornika. — Vj. Piccolu čitam, da je nekdo te dni v Spljetu napadel dež. šol. nadzornika g. Zavadlavo, ko se je sprehajal na morskem obrežju s tamošnjim gimnazijskim ravnateljem. Napadalec je g. Zavadlavo udaril, potem pa zbežal.

Zrelostni izpiti. — Na tržaški državni gimnaziji je maturiralo 25 javnih učencev in 1 privatistinja. Z odliko so položili izpit dva maturanta in privatistinja; 1 kandidat je reprobiran na eno leto, trije morajo po počitnicah ponoviti izpit v enem predmetu, in 19 abiturientov je spoznanih zrelosti z obiskovanjem visoke šole.

Na državni realki je 12 abiturientov položilo zrelostni izpit s povojnim vspehom, štirje morajo po počitnicah ponoviti izpit v enem predmetu in eden je bil reprobiran na eno leto.

Desetkronski bankovci. — „Fremdenblatt“ prijavlja senzacionalno vest, da hoče avstro-ogrska banka vse desetkronske bankovece vzeti iz prometa in sicer zaradi tega, ker cirkulira vse polno, zlasti v Italiji izdelanih falsifikacij. Novi desetkronski bankovci izidejo prihodnje leto.

Povodnji. — V Šleziji so bile te dni velikanski nali. Vsled tega je mnogo rek izstopilo. Posebno je reka Biela napravila mnogo škode. Razdrla je mnogo cest in porušila tudi nekaj hiš. Ob enem je pa napravila na polju velikansko škodo.

— Tudi v Opavi je bila nevarnost jako velika in ljudje so morali zapustiti več hiš. — V mestu Zuchmantel je napravila omenjena reka grozno škodo. Spodjedla je 26 hiš, ki so se podrle. — Tudi na Poljskem so nekatere reke istopile iz svojih strug in so poplavlile polje ter uničile vse poljske pridelke.

Največja ura na svetu. — Največja ura na svetu se nahaja zdaj v Filadelfiji. Njen kazalnik ima 10 metrov premera. Kazalo, katero ure kaže, meri 2 metra in pol in ono, ki kaže minute pa 4 metre. Kazalnik je po noči električno razsvetljen in se ga vidi iz vseh mestnih točk. Zvon na katerega bije ura, tehta 250 kvintalov. Ura se navija vsaki dan, in sicer s pomočjo parnega stroja.

Pajkov strup. — Učeni nemški farmacevt R. Kobert je spisal večjo znanstveno razpravo o pajkovem strupu. V svojem spisu trdi, da pajkov strup posebno v južnih deželah ni nevaren le manjšim živalicam, marveč tudi večjim in celo tudi človeku ter da povzroči tudi pri slednjem lahko smrt. Preiskal je tudi kemično pajkov strup, in preiskava je dognala, da je pajkov strup popolnoma sličen gadjem strupu.

Loterijske številke.

10. julija.

Trst 65 68 1 4 22
Linc 2 12 84 6 44

Tržne cene.

Za 100 kg.

Kava: Santos . . . K 170— do 190—
" Sandomingo " 210— " 220—
" Java 210— " 220—
" Portorico . . . 260— " 280—
" Ceylon 270— " 280—
Slakdor 88— " 89—
Špeh 176— " 180—
Petroliji v sodu . . 33— " 34—
" zaboju 1075 " 11—
Maslo surovo . . . 168— " 172—
" kuhano 200— " 210—
Otrobi debele . . . 1040 " 12—
" drobne 10— " 11—
Turšica stara . . . 1550 " 18—
Oves 1450 " 17—

Moka ogerska:

št. 0 K 2740 št. 1 K 27— št. 2 K 2620
" 3 " 2540 " 4 " 2460 " 5 " 2380
št. 6 K 23—

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev

Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja stroje tudi na teden-ske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše, kakovosti. Priporoča se slav. občinstvu.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
istarskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po želez-
nici na vse kraje avstro-egrske monarhije v
sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja
tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Dražbeni oklic.

Podpisano županstvo odda
dne 20. t. m. v obč. pisarni
zidanje nove obč. hiše (občin-
skega doma) na ponudbeni
dražbi od 11. do 12. ure dop.
Ponudniki naj vlagajo svoje
postavno kolekovane ponud-
be, opremljene z 10 odsto
varščine na tuk. županstvo.

Načrti in pogoji se lahko
ogledajo v tuk. pisarnici.

Zupanstvo v Št. Andrežu.

2. julija 1903.

A. Lutman,
župan.

Podpisani priporoča slavnemu ob-
činstvu v Gorici in na deželi svojo

prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, raz-
lične moke iz Majdičevega mlinarstva v Kranju,
nadalje ima tudi raznovrstne pijače na
primer: francoski Cognac, pristni
kranjski brinjevec, domači tropinovec,
fini rum, različna vina, goršice (Senf.)
Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove
užigalice. — V zalogi se dobijo tudi te-
stenine trdke Žnidaršič & Valenčič v
Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko
spadajoče blago. — Postrežba točna in
po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovec v Semeniški ulici h. št. 1.
(v lastni hiši.)

Odlikovana delavnica!

ANT. KRUSIČ,

krojaški mojster v vrtni ulici 26.

Priporoča se sl. občin-
stvu v mestu in na deželi,
posebno č. duhovščini. —
Ima bogato zalogo blaga
vsake vrste in za vsaki stan,
ter opozarja na ravno došlo
sveže pomladansko blago,
lastni izdelek *gotovih oblek*
in *površnih sukenj*. Cene
prav solidne!

Jos. Munih

krčmar na Kornju

usoja se uljudno naznaniti, da
prevzame s 1. avgustom krčmo

Štefana Kofola
na Tržaški cesti 19,

ki je prirojena tudi s hlevi
za živino. — Priporoča se vže
naprej slavnemu občinstvu v
mestu in na deželi. — Po-
strežba točna, cene zmerne.

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. Jerneja Kopača

izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške
po meri, bodisi fine ali pa
priproste.

Priporočata se svojim rojakom
v Gorici in na deželi, posebno pa
č. duhovščini za obilna naročila.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Sadjarsko in vinarsko društvo

za Brda v Gorici

Prodaja naravne in prstne
briske pridelke po zmernih
cenah.

Zaloga pristnih vin:

burgundeca, rizlinga, modre
frankinje in drugih.

DESERTNA VINA.

Sedež društva je:

Gorica, ulica Barzelilni št. 20.

Anton Fon,

klobučar in gostilničar,

Semeniška ulica št. 6,

ima bogato zalogo raznovrstnih
klobukov

ter toči v svoji krčmi

pristna domača vina

in postreže tudi z jako ukusnimi
jedili.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

Konjedic & Zajec

Gorica, pred nadškofijo hiš. št. 11.

Za čas stavbe priporoča vse stavbne potrebščine, kakor: cement,
stavbne nosilce, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stra-
nišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih
tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja
dob rezprimerno nizkih cenah.

Edina zaloga

stavbenih nositeljev

v Gorici.

Pocinkana žica sa vinograde po jako znižanih cenah!

Pozor!

Eno krone nagrade iz čava vsakemu, kdor dokaže
s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za
100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Po vsestranskem prevdanku in preskušnji se
bode vsakdo prepričal, da se kupuje pri trdki

J. Zornik, Gorica

Gospodsk. ulica 7, zmiraj najbolji najlepši in
temu primerno najceneje blago. Posebno pa:

Za dame:

Krasne okraske za obleke,
trakove svilne zadnje novosti
za bluze, pajčolane, pasove,
predpasnike, rokavice, nogavice,
dežnike, solnčnike, bluze, čevlje,
vse potrebščine za obleke, kakor:
podlage, sukanec, svila, gumba,
vezenja, zaponke itd.

Za gospode:

Raznovrstno belo in barvano
perilo najbolj vrste, jopice
za hribolazce, kolesarje, veslarje;
zadnje novosti ovratnice,
ovratnikov, zapetnic, nogavic,
rokavic, hlačnikov, čepic,
čevljev, dežnikov itd.

Opozarja

prečastite dame, na svojo veliko
zalogo obče priznana najboljih
modernej vsake cene.

Za birmarce

in otroke; rokavice, nogavice,
pajčolane vsake vrste, obleke,
čepice, razno perilo.

Za slavnosti

in druge veselice: vsakovrstne
narodne trakove, kojim preskrbi
na zahtevo vsakvrsne napise.

Cene brez vsake konkurence.

Sprejema

hranilne vloge

katero obrestuje po
4½% polumesečno; ne-
vzdignene obrestipripi-
suje konec leta k glav-
nici. Rentni davek pla-
čuje posojilnica sama.

Posojila

udom na osebni kredit po
6% in na vknjižbo po 5½%

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

Gorica, ulica Vetturini 9.

C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema

nove člane

z glavnimi in opravi-
nimi deleži. Glavni de-
leži po 200 K, opravični
po 2 K. Otvarja članom
tekoče račune, katere
obrestuje po dogovoru.

Uradne ure

Vsak dan od 8. do 12. dop. in
pond. in četrtek od 2. do 4. pop.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Veturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnine pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po peti vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Srbija pod Karagjorgjevićem.

Dosedanje izjave novega srbskega kralja dokazujejo, da ni ostalo brez posledic njegovo dolgoletno bivanje v svobodni Švici. On hoče namreč dokazati, da je v resnici prešinjen demokratičnih načel in da neče v svoji domovini nikakor svojevoljno paševati, kakor kakorjarski autokrat. Posebno dopada srbskemu narodu to, da hodi okolo brez vsake vojaške straže ter odstranjuje vse ovire, vsled katerih bi ne mogel priti v neposredno dotiko z narodom. Peter I. naglaš namreč pri vsaki priliki, da ni nikakor puhla fraza, ko trdi, da hoče biti popolnoma ustaven vladar ter da se hoče vedno in povsod ozirati na želje in zahteve svojega naroda, kakor tudi da hoče posvetiti vse svoje moči v to, da bi po mogočnosti svoj narod osrečil.

O tem ne dvomi danes nikdo več, da bi bil novi srbski kralj najsrečnejši, ako bi jedenkrat za zmirom prestali v Srbiji strankarski prepiri, kateri so ji prizadjali že toliko zla. Prepričan je namreč, da je bila največja napaka Obrenovičev ta, da so vedno izigravali jedno stranko proti drugi in da so, neoziraje se na ljudsko mišljenje, izvajali svoje absolutistične namene ter s tem prerozročili, da je vladala v državi vedno nekaka razburjenost.

Res je sicer, da se niso s prihodom novega kralja v Srbijo ljudje kar čez noč predrugačili, in bilo bi tudi smešno trditi, da izginejo kar čez noč vsa strankarska stremjenja, ter da postane Srbija hkratu popolnoma urejena ustavna država, kajti tak prevrat je kar na jedenkrat popolnoma nemogoč. Ali mnogo in jako mnogo je že to samo na sebi, da je Karagjorgjević voljan voditi srbski narod po onem potu, ki pelje k boljši bodočnosti in da hoče popolnoma opustiti ona pota, po katerih bi kmalu Obrenovići do propada privedli srski narod.

Te dni si je ogledal kralj Peter one ječe, nahajajoče se v beligradski trdnjavi, v katerih so morali zaradi namišljene zarote toliko pretrpeti prvaki radikalne stranke, Tanšanović, Gjurić in drugi. V jedni celici bil je poznani Krezović, ki je bil tudi zaprt zaradi namišljenega atentata na kralja Milana. Ta padel je pred novim kraljem na kolena, ter ga

prosil za pomiloščenje. Na predlog sedanjega pravosodnega ministra Živkovića, ki je moral zaradi zgoraj omenjenega namišljenega atentata na kralja Milana tudi več časa tičati v ječi, je kralj Peter I. Krezovića v resnici tudi pomilostil. Ko je bil Krezović pomiloščen, povečal je še le, kako je prišel do tega, da so ga kot pričjo zaslišali v znani namišljeni zarotni zadevi in to, kar je on pripovedoval, prikazuje Obrenoviće v strašni luči kakor tudi vse one, ki so jim pomagali pri insceniranju senzacijskih komedij, katerih ni manjkalo v Srbiji pod vladno Obrenovičev.

V Srbiji je zdaj vse jako radovedno na izid novih volitev v skupščino, ki se bodo vršile prve dni meseca septembra. Glavni povod k razpustu sedanje skupščine je dalo nesoglasje v finančnih vprašanjih. Avakumovičev kabinet je pa porok temu, da se bodo prihodnje volitve na podlagi na novo uveljavljene ustave od leta 1888, in pa na podlagi zakonov, katere ta ustava obsega, izvršile popolnoma svobodno. Te volitve bodo pokazale, kako stojijo stvari glede onih štirih petin radikalnih volilcev, ki bi imeli dati prihodnji skupščini in prihodnji vladi pravo lice. — Med tem ko se pripravljajo stranke na prihodnje volitve, se trudi vlada, da iztrebi iz občinskih uradov vse one uradnike, ki so bili v njih nastavljeni pod nesrečno prejšnjo vladno in ki so znali pri zadnjih volitvah, ki so bile vse kaj drugega nego pa izraz proste ljudske volje, tako nastopati, da ni bil izvoljen v skupščino skoro nobeden opozicionalec.

Kralj Peter I. dobil je, ko je prevzel vladno od vseh stranij več ali manj pristrane častitke. Le Angležka se še ni oglašila, ker je baje še vedno jako ogorčena nad umorom kralja Aleksandra in njegove soproge Drage. Ali na to ni niti misliti, da bi hotel novi kralj priti v navskrižje z javnim mnenjem na srbskem ter da bi zaradi Angležke hotel nastopiti proti onim, ki so izvršili umor nad bivšim kraljem in njegovo soprogo. Novi kralj ima sedaj vso drugo nalogo, nego pa gledati na to, kaj Angležka želi. Njegova prva naloga je, pač gledati na to, da se v Srbiji vrede finančne zadeve, ki so bile popolnoma zavožene. Sicer pa tudi

v tem pogledu ni v Srbiji ravno tako slabo, kakor so nekateri zatrjevali. Le nekoliko resne volje in nekaj sposobnih rok je treba, in tudi v tem pogledu obrnilo se boče v Srbiji kmalu na bolje.

Res je tudi, da se zbirajo nad Balkanom črni oblaki, ter da ni izključeno, da ne nastane tam kaka huda nevihta, ki bi jako zavirala Srbijo pri lečenju ran, katere je zadobila pod vladanjem zadnjih Obrenovičev; ali glavna stvar je zdaj, da ji stoje na krmilu pravi in trezni možje, in potem se Srbija nima bati, da ji prej ali slej ne zasije bolja bodočnost.

Še nekaj o banu Jelačiću.

(Piše M. Mihaljević.) (Dalje.)

Tista adresa je kazala nadalje, kako sta Hrvatska in Slavonija v svojih koristih prikrajšani, pa vendar ne tako, da bi jih bilo to pripravilo ob zvestobo do skupnega cesarstva. Povsod se je izjavljalo sočutje, in ogorčenje proti ogrskemu ministerstvu postalo je zdaj še huje. Iz hrvatske pokrajine je odmeval klic najbritkejše žalosti. Vsled tega ni mogel ban pokoren biti kraljevemu razglasu, kajti prepričan je bil on, da ga boče opravičila prihodnost. Došedši v Zagreb, kjer se je njegova vrnitev praznovala z največjim navdušenjem, je podvojil svojo marljivost in pogum, da je deželne zadeve spravil v red in da si je zaslužil s čuječim in skrbnim vzdrževanjem narodnosti svoje domovine bolj in bolj njeno ljubezen in zaupanje. On je delal noč in dan. Njegov velik duh in njegovo veliko srce ga je pri tem delu za milo domovino podpiralo. Nič ni moglo oslabiti njegovega poguma ter menjati njegove sklepe, niti kraljevi razglas, niti sovražni mu nemški in madjarski časniki, kateri so metali nanj žeplo in ogenj. Niti z maščevanjem žugajoči govorniki državnega zbora v Pešti ga niso omajali na svojem stališču. Kmalu po njegovi vrnitvi iz Inomosta je prepotoval Slavonijo, ter je bil tudi tukaj, kamor je prišel, sprejet z neizmernim veseljem. Koj po vrnitvi je hitel na Dunaj, da bi se tam poravnal z ogrskim ministerskim predsednikom Bathyanijem. Do poravnave radi nevsprejemljivih zahtev ali pogojev od strani oholih Madjarov ni moglo nikakor priti, ker je Jelačić odločno zahteval, da naj

imati Avstrija in Ogrska skupno finančno in vojaško ministerstvo, (kakor je to pozneje velevala nagodba od l. 1867.), a Ogrska je hotela imeti oboje ločeno, ker je mislila že tedaj le na personalno unijo z Avstrijo. Vendar pa je bila njegova pot na Dunaj zelo koristna hrvatskim zadevam. Vže na badenskem kolodvoru, dve uri od stolnega mesta, ga je čakala velika množica. »Kje je Jelačić?«, se je glasilo od vseh strani; in ko je skočil s klicom: »Tukaj je on!« iz voza, in je podajal svojim ljubim Dunajčanom roko, ga je pozdravil gromčji, dolgi vrisk. Skoz ves čas njegovega bivanja v stolnici je bilo njegovo bivališče v ulici Kärnthnerstrasse, oblegano od ljudskih množic, katere so mu skazovale svojo naklonjenost kedarkoli se je le prikazal. Generali in vsi častniki posadke in razne deputacije vseh stanov so se podvzdale, da so razodevale banu svoje počestnje, in na večer 29. julija so mu napravili sijajno podoknico in bakljado. Neka nasprotna demonstracija ogrske stranke se je pa ponesrečila ob zdravem razum dunajskega prebivalstva in ob pogumu narodne straže. Iz svojega stanovanja je držal Jelačić tedaj kratek govor, za katerim so odmevali neštevilni »Vivat!« »Hoch!« in »Živio!«-klici, ki ga je končal z besedami: »Moja zadeva, je zadeva časti itd.«

Ko se je vrnil z Dunaja, se je ban prepričal, da razpora z oholimi Madjari ni mogoče več poravnati mirnim potom, zato se je pripravil na vojsko kar je najhitreje mogel. Prepotoval je vso vojno krajino, ki je prisegala, da hoče žrtvovati zanj in za občni blagor kri in življenje. Vkljub temu, da sta bila dva bataljona slehernagrančarskega polka*) že v Italiji, je postavil vsaki polk za prihodnjo vojsko še po dva bataljona, in na sploh še 4—5000 prostovoljcev črne vojske izvsacega polkovnega okraja. »Z Bogom in bodite junaki!« so klicali zdaj le šibki starčki, žene in otroci, kajti vse, kar je moglo nositi orožje, je bilo pokorno klicu ljubljene bana. »Naše žene in deca«, so klicali odhajajoči, »naj med

*) Vsa vojaška krajina je štela do leta 1848. 18 graničarskih polkov, od katerih sta pa bila dva šeklerska ali madjarska — ob erdeljski meji —, ki sta pa oba potegnili tedaj z Madjari; zato sta bila po vojski odstranjena; od ostalih 16 polkov je pa ostalo vse moštvo zvesto Jelačiću in svojem kralju. V vojno dala je granica 100.000 mož. Pis.

LISTEK.

Vojni dogodki l. 1848. v Trstu in v Istri.

(Spisal M. Mihaljević.) (Dalje.)

Sredi aprila 1848. je prispel kapitan redne ladje pl. Kudriafsky v Pulj; in bil je to že skrajni čas, kajti tamošnje vojne ladje so se že napravljale odpluti proti Lidu ali Benetkam ali pa proti Jakinu (Ankoni) in morda bi bile to tudi storile, ako bi ne bil major grof Lichtenberg, poveljnik našega brambovskega batalijona, tega še pravočasno opazil in potem pogumno nastopil. On je dal hkratu prijeti vse sumljive in nezanesljive pomorščake, postavil je na vsako ladjo po en oddelek pešcev-brambovcev ter je tako ostank brodogovja rešil pred odpadom. —

Kudriafsky je takoj napravil red; vse častnike in moštvo italijanskega mišljenja je poslal z naprej jim plačano mezdo za 3 mesece in s klicem: »Il diavolo vi benedica«, (»Vrag naj vas blagoslovi!«) na jadrnicah v Benetke, ter jih je nadomestil z novim moštvom slo-

je še nedostajalo, mu jih je dal iz bramb. batalijona major grof Lichtenberg na razpolago, ki so se kot zvesti Slovani-Hrvatje tudi povsod in vselej odlikovali! —

Tako se je na nenavaden način dogodilo, da so naši vojaki tudi na vojnih ladjah službo opravljali. —

Neutrudoma se je doseglo, da je bila eskadra v malo tednih v toliko oborožena, da je mogla že v sredi maja križariti ob beneškem obrežju. Med tem so pa tudi lahonski ščovalci vneto širili protiaustrijsko mišljenje in so že mislili, da je prišel čas za dejstvovati, da preženejo njim tako nadležne obhodne straže in male posadke, da bi se Sardinici mirno in nemoteni izkrcali.

Toda večidel so se poskušali ustaje v hipu, ko bi bilo treba dejstvovati, ponesrečili in »slišili« v smešno demonstracijo, pri kateri so kolovodje, ki so bahato rdeče-bele-zelene trobojnice razvijali, navadno ostali na cedilu, ali pa so na občo veselost korakali v zapor.

Obširnejši nemiri so žagali postati

kompanija (22. polka) pod stotnikom Knopp-om pl. Kirchwaldom. Toda ta izvrstni častnik, ki je bil zelo prebrisan in pogumen, je umel s komaj 150 možmi vse prebivalstvo tega tedaj 10.000 duš broječega mesta v strahu držati; poleg tega je še mnogo ladjic zaplenil, na katere so bila vkrcana živila, namenjena za Benetke.

Malo dni potem, 12. maja, je zahtevalo naščuvano lahonsko prebivalstvo v Malem Lošinju, da naj tam stoječa 6. kompanija deželnih brambovcev takoj zapusti kraj, ter je celo žugala s silo, dokler ni stotnik Hudlivanek (Čeh) največje kričaje dal prijeti in prepeljati na bližnje školje. Hkratu je on razglasil za ves otok nagli sód ter je še naravnost pristavil, da boče v slučaju vpora zažgal vse v luki stoječe ladje. Pokazani pogum je imel dober vspeh; nobeden se ni upal več ganiti, pač pa je kmečko hrvatsko prebivalstvo lahonskim ščovalcem in puntarjem pokazalo s palicami pot iz mesteca ter ni hotelo o »Italia unita« ničesar

Tisti čas je bil Trst drugačnega avstrijskega mišljenja, nego je zdaj, — kar so pa žalibog tudi razni c. kr. namestniki veliko zakrivil, — ter je podal prav lep izgled neprelomljive zvestobe. Tudi tedaj je bila neka mala italijanska stranka, toda povsod je zadela na odpor, pri bogatih trgovcih, pa tudi pri delavcih in pri sicer lahko podkupljivih okoličanih. Večkrat je skušal kak ljudski govornik spustiti svoj govor za zjedinenje Italije in za »konstitucijo« ali ustavo, in ga je navadno krepka pest tega ali onega težaka potlačila k tlem, rekoč: — »Che misera è la tua costituzione« t. j. dvoumnem pomenu: »Kako revna je tvoja telesna postava!«

Trst je imel sicer eno posadko okrog 5.000 mož. Med temi so bili tudi naši granadirji v batalijonu polkovnika Koch-a pl. Pleiswehr, vender jih ni bilo treba, da bi mirili ali strahovali prebivalstvo, ker bilo je tedaj, kakor sem omenil, zvesto in zanesljivo, kar pa žal v današnji dobi več ni, kakor pričajo razni Avstrijo

kmetje se niso ustrašili tudi teh, in prišlo je do spopada, pri katerem je bilo več kmetov ubitih in nevarno ranjenih. O takih spopadih prihajajo sporočila iz raznih drugih krajev varaždinskega okrožja.

Srbsko-hrvaška sloga.

Začela se je akcija za zedinjenje srbskih in hrvaških strank. Ustanoviti se hoče narodni svet, v katerem bodo zastopane vse stranke.

Rojstvi dan kralja Petra I.

V nedeljo so praznovali v Srbiji rojstni dan kralja Petra I. Obhajale so se po vseh cerkvah slovesne službe božje. Po slovesni službi božji v belgrajski katedrali, katere se je udeležil kralj, vsi ministri ter predstojniki vse civilnih in vojaških oblastni, bil je v novem koku veliki vsprejem.

Italijanski kralj ne pojde zdaj v Pariz.

Zaradi razepežev bolezni je italijanski kralj odložil svoje potovanje v Pariz.

Domače in razne novice.

Za „Šolski Dom“. — Upravištvu došlo: mesto vstopnine k veselici „Šolskega Doma“ Ivan Hribar v Gorici 2 K, Svetoslav Premrou 1 K in Josip Kutin 1 K; v žalosten spomin in iz ogorčenja radi zaplembe članka v „Soči“ od 8. julija: „O nemškem gimnaziju v Gorici“, daruje za „Šolski Dom“ 10 K; „Sit nominis umbra“.

Hvala!

Sklep šolskega leta v „Šolskem Domu“. — Včeraj se je sklenilo šolsko leto učnih zavodov „Šolskega Doma“ s slovesno sv. mašo, katero je daroval ob azistenci dveh oo. kapucinov čast. gosp. Alojzij Kovačič, kaplan pri sv. Ignaciju in pomožni katehet na tukajšnji višji gimnaziji. Maše so se udeležili vsi učenci in učence z učiteljskim osebjem vred. Bilo je pri nji tudi vse polno drugega ljudstva. Pri maši so pele prav lepe učenke višjih razredov. Orgljal pa je njih pevovodja preč. gosp. župnik Kokošar, ki se vedno jako trudi za lepo in dostojno cerkveno in posvetno petje na „Šolskem Domu“. Hvala Bogu, da je njegov trud poplačan v resnici s prav lepim vspehom, kar je dokazala včerajšnja peta maša. Po sv. maši pela se je zahvalna pesem, kateri je sledil blagoslov. Na koncu pa se je zapela tudi cesarska pesem. Po dokončani božji službi vrnilo so se učenci in učence v svoje razrede, kjer so se jim razdelila spričevala.

Sklep šolskega leta na obrtno-nadaljevalni šoli „Šolskega Doma“. — Dne 12. t. m. je bil na omenjeni šoli slovesni sklep 9. šolskega leta. Udeležili so se ga poleg predsednika „Šolskega Doma“, voditelja obrtne šole in dotičnih učiteljev, tudi dvorni svetnik in voditelj okrajnega glavarstva visokorodni g. grof Attems, šolski svetnik g. Križnič, okr. šolska nadzornika gg. Finžgar in Zorman in še nekateri drugi. G. cesarski svetnik Vodopivec je kot voditelj te šole o njej sporočil: Iz tega sporočila posnemamo sledeče: Redni poduk prišel je na ti šoli 17. septembra 1902. in je trajal do 14. junija 1903. Poučevalo se je v vseh treh razredih po 9 ur na teden, torej je bilo v celem letu 963 učnih ur. Podučevali so se po načrtu občnih obrtno-nadaljevalnih šol ti le predmetje in sicer: slovenski jezik, obrtno spise, računstvo, obrtno knjigovodstvo in prostoročno, geometrično in strokovno risanje. Šolo je nadzoroval vladni svetnik vitez g. Karol Heský enkrat pri risarskem pouku, in šolski svetnik deželni nadzornik g. Štefan Križnič 4 krat pri pouku jezika in računstva. Učencev bilo je vpisanih začetku leta 123. Med letom se jih je preselilo in jih izostalo 32. Po starosti bili so učenci od trinajst pa do dvajset in večletnih. Stanovalo jih je 41 v Gorici, 41 v Solkanu, 3 v Podgori, 2 v Pevmi, 5 v St. Andrežu, 4 v Lokvici, 3 v Vrtojbi, 1 v Opatjeselu, 1 v Cerovem, 6 v Mirnu, 5 v Sovodenju, 5 v St. Martinu, 5 v Bukovici, 2 v Biljah, 1 v Batujah, 1 na Vojščinu in 1 v Prvačini. Po obrtu so bili učenci in sicer: 32 mizarjev, 20 zidarjev, 9 ključavničarjev, 4 kovači, 4 kolarji, 2 rezbarji, 2 mečarji, 4 sodarji, 5 trgovcev in po 1 klesar, strugar, slikar, čevljar, tiskar, urar, knjigovez, sedlar in vrtnar. Med temi je bilo 15 pomočnikov in 76 obrtnih učencev. Redna hoja v šolo je letos bila nekoliko bolj od drugih let. Štirje učenci niso nikdar zamudili šole, in ti so: Devetak Alojzij kolar, Domenček Ignac rezbar, Lovce Franc zidar, kateri je hodil iz Bukovice in Lukežič Josip. Vedenje učencev je bilo v obče pohvalno. Glede napredka bilo je 17 učencev prav dobrih, 31 dobrih 29 zadostnih in 5 nezadostnih. Obdarjenih je bilo 5 učencev s hranilno knjižico „Centralne

v znesku od 6 do 8 K. Ostali pa so vdobili šestila v vrednosti od 5 do 18 K.

Obdarovani so bili: Nanut Lidor, zidar iz St. Andreža; Breclj Alojzij, mizar iz Solkana; Groser Gabrijel, mizar iz Solkana; Komel Ivan, iz Gorice; Devetak Alojzij, kolar iz Opatjesela; Legiša Franc, kolar iz Mirna; Makuc Peter, mizar iz Solkana; Glešič Jožef, mizar iz Vrtojbe; Komel Alojzij, mizar iz Solkana; Mozetič Peter, mizar iz Bukovice; Boltar Albert, mizar iz Solkana; Božič Rafael, ključavničar iz Idrije; Domevšek Ignac, mizar iz Breginja; Kavčič Ivan, mizar iz Logatca; Mihel Jožef, mizar iz Solkana; Vuk Miroslav, mizar iz Sovodenj; Lovce Franc, zidar iz Bukovice; Komel Avgust, mizar iz Solkana; Markovič Jožef, ključavničar iz St. Andreža; Čotar Jožef, zidar iz Škrbine; Petejan Jožef, ključavničar iz Sovodenj; Volarič Franc, zidar iz Kobarida; Lukežič Josip, zidar iz Bilj; Mermolja Alojzij, mizar iz Batuj; Zorž Lenard, zidar iz Škrbine.

Ko so bili učenci obdarovani, obrnil se je gosp. voditelj do vseh učencev ter izpregovoril do njih nekoliko prav spodbudljivih besed. Povdarjal je važnost obrtne šole za rokodelce in posebno pa še važno vlogo, katero igra risanje pri vseh rokodelstvih. Rekel je namreč, da ni skoro mogoče, da bi bil kdo dober rokodelec, ako ne zna nič risati. Z risanjem si pridobi rokodelce še le pravi okus, in izdelki takega rokodelca izgledajo veliko bolj ukusno, nego pa oni, katere je izgotovil učenec, ki ne zna risati. Taki izdelki pa v določi tudi mnogo več odjemalcev. Poleg tega pa so tudi rokodelski pomočniki veliko bolj plačani, ako so se izobrazili in znajo risati. Zato pa, da se učenci nauče lepo in dobro risati, je neobhodno potrebno, da obiskujejo poduk redno. G. voditelj priporočal je učencem, naj bodo vedno pošteti in marljivi. Posebno je poštenost prvi pogoj, ako hoče človek dobro izhajati na svetu. Pošten in marljiv rokodelce, rekel je g. voditelj, našel bode vedno zaslužka. Tudi hvaležnosti je opominjal g. voditelj učence. Hvaležni naj bodo, rekel je, vsem onim, ki so se trudili, da so jim to šolo preskrbeli. Hvaležni naj bodo učiteljem in hvaležni naj bodo vsem onim, ki so ti šoli naklonjeni. Tudi visoki vladi morajo biti hvaležni, kajti tudi ona podpira to šolo s izdatnim doneskom. Nad vse hvaležni pa morajo biti našemu presv. cesarju, pod katerega vladno se je obrtno šolstvo, o katerem ni bilo poprej ne sluha ne duha, tako imenitno razvilo. Pri ti priliki pozval je gosp. voditelj vse navzoče, naj zakličejo v znamenje hvalečnosti in udanosti presv. cesarju trikratni „živo“, kar so navzoči tudi navdušeno storili. Tem „živjo“ klicem je pa sledila cesarska pesem, katero so učenci zapeli, in so jo vsi navzoči stoje poslušali. S tem je bila slovesnost končana, in odprla se je razstava izdelkov raznih zavodov šolskega doma, o kateri so se gospodje prav pohvalno izrekli, in o kateri bodemo tudi mi v jedni prihodnjih številkih poročali.

Šolska veselica „Šolskega Doma“.

— Res prav lepa popoldneva so nam pripravile v soboto in nedeljo učenke višjih razredov ljudske šole „Šolskega Doma“, pripravilavnice za izobraževališča in iz obrtnih tečajev. Napravile so nam namreč na dvorišču „Šolskega Doma“ v soboto popoldne o priliki sklepa šolskega leta prelepo šolsko veselico, ki se je v nedeljo popoldne ponovila, in ki je bila najlepši dokaz o vsako letnem večjem napredku. — Vspored veselice je obsegal petje, deklamacije in igro. Da je bilo petje prav lepo in ubrano, je za sluzga preč. g. župnika Kokošarja, katerega spretnost v tej stroki je že itak obče znana. Pele so se, kakor rečeno, prav lepo in ubrano, in sicer dvoglasno pesmi „V petji oglasimo“ in „Vesela deklica“; jednoglasno pesem „Če na poljane rosa pada“ in troglasno „Venček narodnih pesmi“, ki so bile vse vsprejete z burnim ploskanjem ter so se morale nekatere na zahtevanje poslušalcev celo ponoviti. Tudi deklamacije izvršile so svojo nalogo prav dobro. G.čna Medvešek Ljud., v bolgarski narodni noši s krasno čepico na glavi, prednašala je prav dobro S. Gregorčičevo „Hajdukovo oporoko“. Isto tako prav lepo in ljubko nam je prednašala g.čna Peršič Terezija deklamacijo „Jagodov cvet in solčni žarki“. Lepo sta izvršili svoji nalogi g.čni Križič Marija in Čej Amalija, prednašajoč nam dvoglasno deklamacijo „Sirota“, ki je navzočemu občinstvu segla do srca, posebno ko se sirota vleže na grob svoje matere. Tudi g.čna Škrt Stefaniya bila je popolnoma kos svoji nalogi, ko nam je deklamovala pesem „Na veke ne bodeš trpin“. Vsa čast gospodičnima učiteljicama D. Voganovi in Mercinovi,

lep vspeh. Vse deklamacije so bile vsprejete z burnim ploskanjem, in deklamacionalke morale so se ponovno na zahtevo občinstva prikazati na odru. Najtežavnejša točka vsporeda bila je pa gotovo burka v enem dejanju „Zakleta soba v gostilni „Pri zlati goski“, in prepričani smo, da je stala jako mnogo truda, kolikor g.čno učiteljico Koršič, ki je celo predstavo vodila, in učenke v igranju podučevala, kakor tudi učenke same, da so se jo tako dobro naučile. Da pa ni bil ta trud zastonj, dokazala je burna pohvala, katero so v obilni meri želele pri občinstvu igralk. Kako pa tudi ne? Saj so bile vse na svojem mestu in vse odigrale so svoje vloge tako točno, da jim ni bilo ničesar prigovarjati. Izvrstno je predstavljala g.čna Abram Avrelja hišno Kati. Isto tako izborna je nastopala kot gostilničarka Doda g.čna Sanein Avrelja, kateri je tekel jezik kot mlinsko kolo. G.čni Abram Lavoslava in Strel Ana bili sta kot učiteljici, nahajajoči se na potu do prve službe, popolnoma na svojem mestu, in nič manj na svojem mestu nista bili g.čna Havel Karolina kot sanjava pisateljica in pa g.čna Novak Marija kot zasebnica, ki je hotela nemotena biti v gostilni, kjer je morala drago plačevati svoje stanovanje. Z jedno besedo: Igra sponesla se je izvrstno, kar dela čast g.čni učiteljici Koršičevi kot režiserki, kakor tudi vsem igralkam. — Kakor v soboto, tako tudi v nedeljo sta bili predstavi prav dobro obiskani; posebno v nedeljo je bilo navzočih prav mnogo odličnih gospod in gospodov, med katerimi poslednjimi smo videli tudi c. kr. dež. šolskega nadzornika g. Matejčiča, c. kr. šolskega svetnika g. Križniča, c. kr. okr. nadkomisarja g. Polleya itd. itd. — Tudi z gmotnim uspehom teh predstav je vodstvo „Šolskega Doma“ jako zadovoljno.

Na c. kr. učiteljsku v Gorici so dostale letos izpit zrelosti s slovenskim in nemškim učnim jezikom te le kandidatice: Binter Silva, Boštjančič Irma, Bučar Marija, Cvahte Olga, Hmelak Ida, Jandi Franja (z odliko) Kljun Stefaniya, Kovačič Alma (z odliko) Lapornik Ana, Lavrenčič Ljudmila, Lavrenčič Terezija (z odliko) Orehek Ljuboslava, Pavliček Berta (z odliko) Princič Ana, Samotorčan Helena, Strel Ottilija, Sušelj Katarina, de Toni Ana, Vardijan Amalija (z odliko) Vodopivec Julija (z odliko) in Zei Ljudmila. S slovenskim učnim jezikom: Bizjak Ester, Ličen Ljudmila, Perin Marija, Skert Josipina, Stare Marija, Švagelj Ana, Šustersič Julija, Trampuš Lucija, Vrezec Aurelija, Zarnik Ana in Živec Franja. Dve sta bili zavrnjeni za celo leto, dve pa iz enega predmeta za dva meseca. Za privatistinj se prično zrelostni izpiti danes. Oglasilo se jih je 9.

Čast dr. Tume pred c. kr. najvišjim in kasacijskim dvorom na Dunaju. — Kakor smo svoječasno poročali, je spoznal sodni dvor pri porotni obravnavi, ki se je vršila dne 11. februarja t. l. v znani pravdi dr. Tume proti dr. Aleksiju Rojcu zaradi domnevanega žaljenja časti, da je kazensko postopanje v zmislu § 40. k. z. zastarelo in je vsled tega dr. Rojca obtožbe oprostil, dr. Tumo pa obsodil na plačanje vseh dotedanjih pravnih stroškov. Kakor smo nadalje poročali, je dr. Tuma proti tej razsodbi napovedal pritožbo ničnosti in pritožbo pozneje tudi uložil. Vsled tega vršila se je dne 10. julija t. l. pri c. kr. najvišjem sodnem in kasacijskem dvoru na Dunaju obravna. Dr. Rojce je že pri obravnavi z dne 11. februarja t. l. želel, da bi prišlo do pravoreka porotnikov, ker je vsaki, ki je prisostvoval tej obravnavi moral biti uverjen, da ga bodo porotniki enoglasno oprostili. Proti njegovi izrecni volji je torej njegov zagovornik dr. R. Luzzatto, kakor je sam izjavil, ugovarjal, da je dr. Tumova tožba zastarela v zmislu § 40. k. z. in to, kakor je ta zagovornik povdarjal, le radi tega, da bi se njemu ne očitalo, da ne pozna postave, kar bi bilo za njega kot odvetnika vsekakor čudno. Kakor rečeno, ugodil je tukajšnji sodni dvor temu ugovoru. Z ozirom na stališče, katerega je zavzemal dr. Rojce glede tega ugovora, mora biti vsakdo uverjen, da je bila njegova želja, da bi kasacijski dvor ugodil pritožbi ničnosti dr. Tume in da bi prišlo torej do nove obravnave in do pravoreka porotnikov, katerega bi imel dr. Rojce, po rezultatih obravnave z dne 11. febr. t. l., popolnoma mirno pričakovati. Ker je že pri tej obravnavi dokazal vse, kar je pisal in trdil o dr. Tumi v inkriminiranih člankih v „Gorici“ št. 80. in 81. z leta 1901., in ker je bilo pričakovati, da bi se pri novi porotni obravnavi prečitali vsi veleznimivi spisi, katerih prečitavanje je on in njegov zagovornik žalibog to pot zaman predlagal.

10. t. m. pred kasacijskem dvoru niti poslal ni svojega zagovornika. Kasacijski dvor je bil prisiljen, da zadosti kazenskemu postopniku, imenovali dr. Rojcen ex offo zagovornika. Konec obravnave je bil, da je najvišji sodni in kasacijski dvor potrdil razsodbo tukajšnjega sodnega dvora z dne 11. febr. t. l. in obsodil tožitelja dr. Tumo v poplačanje stroškov kasacijske obravnave, prisodivši obenem ex offo zagovorniku dr. Rojca 80 K. — Kakor smo svoj čas trdili, da je bila cela ta kazenska afera dobrodejna, naše politično ozračje razkužujoča nevihta in da nam je razkrila dr. Tumo takega, kakoršen je kot človek, kot bivši učitelj in uradnik in kot sedanjji poslanec in voditelj „nar.-napredne“ stranke. Tako smemo danes, ko je stvar končana, trditi, da nam je ta pravda prikazala dr. Tumo tudi kot odvetnika, kateri postavlja ne pozna. Dokazal je dr. Tuma to v zadevi, v kateri mu je šlo za lastno kožo. — Sapienti sat.

Veliko vznemirjenje je vzbudilo v vseh uradniških krogih finančne stroke vpokojenje predstojnika računskega oddelka finančnega ravnateljstva v Trstu, gosp. Bajca, ki je moral umakniti se nekemu drugemu uradniku, hudemu Nemcu, če tudi ni še gosp. Bajc doslužil 40 let in je sploh še jako čil na duhu in telesu. Poleg tega pa je bil gosp. Bajc tudi jako zmogel in neizrečeno priden uradnik, o čemer so prepričani sploh vsi. Tudi priljubljen je bil pri vseh, ki so ga poznali, brez razlike narodnosti, ker se gosp. Bajc sploh nikdar ni vtikal v narodnostne prepire. To upokojenje je razburilo uradniške kroge finančne stroke tem bolj, ker nosi na sebi znake prestopniške samovolje, pred katero ne bi bili po tem takem tudi najpridnejši in najsposobnejši uradniki nikdar varni, živeč na tak način v vednem strahu, da ne najdejo zjutraj, ko pridejo v urad, na svoji mizi „plave pole“, o kateri se jim po noči še sanjalo ni. Značilno pa je to vpokojenje tudi zaradi tega, ker se je izvršilo samo zato, da se je napravilo mesto protežiranca, o katerem se govori, da bode že v najkrajšem času imenovan, dočim se izvršujejo imenovanja v finančni stroki v področju tržaške finančne direkcije tako počasi, da je treba sem ter tje celih deset mesecev in celo celo leto čakati, predno se popolni prazno mesto kakega računskega asistenta ali pa davčnega pristava, ko čakajo na taka mesta prevečkrat revni praktikantje, ki ne morejo s svojim adjutantom ne živeti ne umreti. Da ne slone take razmere na zdravi in pravični podlagi, priznati nam bode moral vsakdo, kakor tudi nam mora vsakdo priznati, da je skrajni čas, da se take nezdružive razmere odstranijo.

Prvi poskus električne razsvetljave v Gorici je bil v soboto po polnoči. Poskus obnesel se je na nekaterih krajih prav dobro. Posebno blizu gledišča in na Travniku, ki je bil razsvetljen kakor ob solčnih žarkih. Na raznih mestih pa elektrika ni funkcionirala. To so nedostaki, ki se kmalu odstranijo. Ko bodo odstranjeni, se poskus ponovi, in potem začne se kolaudiranje, ki bode trajalo nekaj dni. Na podlagi kolaudacijskih zapisnikov se še le zaprosi za dovoljenje, da se sme električna razsvetljava redno rabiti. Ako ne bode utemeljenih ugovorov proti instalacijskim napravam, potem bo izdala pristojna oblast tako dovoljenje koj.

Napad na dež. šol. nadzornika. — V „Piccolu“ čitamo, daje nekdo te dni v Spljetu napadel dež. šol. nadzornika g. Zavadlavo, ko se je sprehajal na morskem obrežju s tamošnjim gimnazijskim ravnateljem. Napadalec je g. Zavadlavo udaril, potem pa bežal.

Zrelostni izpiti. — Na tržaški državni gimnaziji je maturiralo 25 javnih učencev in 1 privatistinja. Z odliko so položili izpit dva maturanta in privatistinja; 1 kandidat je reprobiran na eno leto, trije morajo po počitnicah ponoviti izpit v enem predmetu, in 19 abiturientov je spoznanih zreli z obiskovanjem visoke šole.

Na državni realki je 12 abiturientov položilo zrelostni izpit s povojnim vspehom, štirje morajo po počitnicah ponoviti izpit v enem predmetu in eden je bil reprobiran na eno leto.

Se živo položili v krsto. — V Altoni prenesli so v mrtvaško kapelo 14 letno deklico Warucks, misleč, da je umrla. Čez nekaj časa pa je začel čuvaj neko vpitje v kapeli. Ko je prehitel v kapelo, videl je deklico, ki se je vzdignila iz odprte krste. Prihiti so še drugi ljudje, da bi deklici, ki je bila še živa, pomagali, ali za dve uri bila je deklica zopet mrtva. Umrla je najbrže iz strahu.

Povodnji. — V Šleziji so bile te dni velikanski nalivi. Vsled tega je mnogo rek izstopilo. Posebno je reka Biela napravila mnogo škodo. Razdrila je mnogo

tem čuvajo mejo proti Turkom!" Hrvatska in Slavonija sta si naložili ogromna bremenja z naklado velikih davkov in prostovoljnimi darovi; toda tudi v tem ni hotela vrla vojaška krajina zaostati, ampak je položila izdatne darove v žito in v drugih živilih na oltar domovine; tako sta darovale samo dve, to je križevaška in jurjevaška krajina nad 12.000 vagonov rži za komis. S toliko lastno pomočjo in s tako dejansko podporo svojih navdušenih prebivalcev se je banu posrečilo v kratkem času, da je kar čez noč prišel do konj, streliva in živil. S kakim denarnim zneskom je pa prispevalo dunajsko vojaško ministerstvo za to svojo in hrvatsko zadevo, ali pa morebiti celo z nobenim, tega ne vemo povedati. Da je pa bila vsa avstrijska armada navdušeno naklonjena banu, to je gotovo. Tudi mnogi, da, skoraj vsi ogrski polki so se izrekli glasno in javno, da se ne bodo nikdar bojevali proti vrlim graničarjem, katerih bratje se v čast in slavo skupne zastave tako junaško v Italiji borijo. V mnogih drugojezičnih časnikih so se izjavili številni glasovi za pravice Hrvatske; kajti kaj bi bilo postalo iz avstrijskih dežel, ako bi ne bil Jelačić zajezil madjarske nestrpne oholosti, ki je žugala zatreti vse, kar ni bilo madjarske krvi?

(Dalje pride.)

Dopisi.

Iz Kozane, 29. junija 1903. (Izv. dop.) — (V peresnem boju občinskih volitev v Kozani naša zadnja beseda). (Dalje.) — Da so pri volitvi nekateri volili po dvakrat, trikrat in štirikrat, za to ni treba nobenih prič, mi Vam to sami potrjujemo. Tako n. pr. je mešetar Čelenko volil trikrat, enkrat za se, drugič za ženo in tretjič s pooblastilom, nekdo drugi, za kolikor se spominjamo, je volil štirikrat, za se, za ženo, s pooblastilom in kod varuh nedoletnih. Tudi Peter Komavli je za nasprotno stranko glasoval trikrat. To je veljalo za ene kakor za druge, pa je bilo vse zakonito — brez hinavstva in sleparstva.

Gospod župan pozna še predobro mesarja in krčmarja iz Kojškega, pa ni ž njim govoril že več kakor par let in še takrat v obč. uradu. Glede njegove kandidature pa ni nikdar nobene znil ni take ni take. Zato je mož prav lahko ostal mož beseda trden kot skala na Vaši strani. Mi Vam ga prav iz srca privoščimo celega, kakoršen je, saj je vreden Vaše stranke, in ta vrednost je menda vzajemna.

Ker smo že pri faktih, da stvar ne zastareje, naj pojasnimo pa še edno dejstvo, ki se nam je na rovaš zapisalo v dopisu iz zahodnih Brd v 48. šte. „Soče“. Franc Jakin iz Dobrovega se je bahal, da mu ponuja napredna stranka že 50 kron, ako glasuje za njene kandidate, pristavivši, da bode glasoval na našo stran,

Nevarnost za Trst je tičala tedaj v iz Jakina sèm plovečem sardinskem brodovju pod admiralom Albinom, kar je tudi poveljnika pl. Kudriaffskega prisililo, da je opustil oblego Benetek in jadral nazaj v tržaški zaliv.

Dne 23. maja (1848.) se je prikazalo 5 velikih fregat, 2 korveti, 4 brighi ali jadrance, 1 schooner, in 7 za vojno oboroženih trgovskih parnikov, pri Piranu. Takoj je bila posadka alarmirana in postavljena k obrežnim baterijam, katere je stražil tedaj obstoječi okoličanski batalijon (z 1.600 mož broječih Slovencev), vrsteči se noč in dan na straži. Zato so po noči pogasili vselej vse luči in razsvetljavo v luki; luko samo so pa zaprli z debelimi verigami in minami; malo brodovje hrabrega Kudriaffskega pa je bilo pripravljeno na boj.

Vkljub temu, da je naše brodovje štelo le 3 fregate, 1 korveto, 3 brighe, 1 goelet, 1 starejši vojni parnik in 2 za silo oborožena Lloydova parnika, bi se pika, ker je mislil njegove vojne ladje

ako mu damo 100 kron. Naši so mu odgovorili, da ne kupujejo glasov, in na to je rekel, da se obrne na nasprotno stran. V istini pa ni imel volilne pravice — in je hotel pod krivimi imeni dvakrat voliti, pa je bil obklat zavrnjen. Potem je pripeljal še enega volilca tretjerednika iz Biljane, kateri je hotel voliti za svojega pokojnega očeta, a videvši, da ga komisija dobro pozna, populil se je z volišča s svojim „liberalnim“ škapulirjem. Vidite „liberalna“ gospoda, taka je z Jakinom in ne kakor Vi lažete.

Tu naj tudi pojasnimo lažljivo in nesramno očitaje o gosp. župniku K. Nam je predobro znano, da je gosp. župnik vabil svojega očeta k sebi, a on je prošnjo odklonil. Sicer je gospod župnik vže mnogo žrtvoval za svojega očeta, kakor tudi za svoje sorodnike, ter jim še dandanes veliko pomaga, posebno pa svojemu očetu, z denarnimi podporami.

Gosp. dopisnik, le na dan s šesto in deveto božjo zapovedjo o gosp. župniku. Sicer pa nam je vže naprej znano, na kaj Vaše obrekovanje čika. Namigavati hočete gotovo na ono blazno udovo, ki je bila delj časa v goriški norišnici. O ti udovi znano je vsem, ki jo poznajo, da se danes prav nič ne spominja tega, kar je včeraj v svoji blaznosti govorila. Reči, katere je govorila o gospodu župniku, govorila je tudi o drugih raznih spoštovanih osebah in govorila jih je tudi o nekem „naprednem“ županu, kakor tudi o nekem učitelju. Dočim pomilujejo vsi poštene ljudje to nesrečno ženo in so popolnoma prepričani, da govori v svoji blaznosti o rečeh, katerih ni bilo in tudi ne bo, jo hoče „Sočin“ dopisnik nesramno in podlo zlorabiti kot sredstvo, da bi očrnil vzornega župnika, kar se mu pa gotovo ne posreči, in ostane ravno nasprotno resnica, namreč, da postane v obeh vseh poštenih ljudi črn le tak podel dopisnik. Torej vidite dragi čitatelji, koliko se mora verjeti takim nesramnim in lažljivim dopisnikom — ako celo govorjenje popolnoma bla z n i h o s e b v časopisih priobčujejo.

Pozivlja se Vas g. dopisnik, da pridete na dan s polnim imenom — ako ste pošteni — potem bode slišali ljudsko sodbo, ako hočete priti iz te solzne doline v svoja „liberalna“ nebesa.

Na izjavo v „Soči“ šte. 50 gosp. Andreja Široka, nadučitelja v Kozani, češ, da ni pisal dopisov v „Soči“ iz Kojškeanske županije in zapadnih Brd, in da ni v nikaki zvezi z njimi, rečemo le toliko, da ljudski glas je božji glas, a sicer briskega krta pa predobro poznamo.

(Konec prihodnjic)

Bolezen sv. očeta.

Stanje sv. očeta je nespremenjeno. V petek se je izvršila zopet operacija, po kateri so se bolečine sv. očeta nekoliko zlajšale. Posebnih nad nimajo zdravniki, da bi papež ozdravel, vendar pa se je iz-

tako proti kopnemu potisniti, da bi se bile razbile ali pa obsedele ob obrežju.

Toda podmaršal Gyulay in njegov iz starih pomorskih in trgovskih kapitanov obstoječi vojni svet nista hotela o napadu na sardinsko brodovje ničesar slišati, niti sta hotela dovoliti, da bi se isto napadlo s požigalnimi ladjami, ki bi bile pokazale gotov vspeh!

Sovražni admiral Albini je bil nedelaven in slab poveljnik, kakor njegov naslednik Persano l. 1866. (pri Visu 20. jul.) Poskušal se je sicer iskrcati, toda kmalu je to misel opustil, ker so njegovi čolni zadeli zdaj na čeri ali skalovje, ali pa so obsedeli na pesku, na katere so potem naši streljali; zato pa je on hotel Trst nenadoma napasti in si ga v hipu osvojiti, da bi tako zadostil želji po zmagi svojega kralja Karola Alberta.

Dne 6. junija, proti 4. uri popoldne, se je ob lahkem južnem vetru približalo kopnemu sovražno brodovje, obstoječe iz nad 20 ladij, in bilo je od tega oddaljeno kake 3 milje. Kmalu potem je nastopila ladje zibala na morskem toku proti

razil zdravnik Lapponi proti nekaterim osebam, da ni izključeno, da bi sv. oče tudi te bolezn ne premagal, posebno ker je postalo v soboto popoldne njegovo srce nekoliko živahnješe. Po mnenju tega zdravnika odvisno je vse od tega, ako se ne bode več nabirala okolo njegovih pljuč znana tokočina.

Sv. oče še vedno vsprejema. V soboto je vsprejel kardinala Steinhilberja in Ferrato in pa dve svoji nečakinji.

Sv. očetu še vedno prikrivajo smrt monsg. Volpinija. V soboto je vprašal svojega slugo Centro, kaj se godi v vaticanu. Ko mu je sluga odgovoril da nič posebnega, vprašal ga je nadalje, kaj da je z monsig. Volpinijem. Ko mu je sluga na to odgovoril, da se monsig. Volpini dobro počuti, izpraševali ga je začel papež o Volpinijevem bratu, ki je bil dolgo časa bolan in ki je 2. julija tudi v resnici umrl. Ko mu je sluga rekel, da se tudi ta dobro počuti, je sv. oče umolknil.

Petkova druga operacija sv. očeta je trajala 25 minut. Sv. oče ni čutil bolečin in se je po operaciji zahvalil zdravnikom. Nato je sv. oče zavžil bouillon z marsalo in jajci. Avstrijski poslanik pri vaticanu je bil mej operacijo navzoč.

Sv. oče je vprašal Mazzonija, kak vtis je napravil na dr. Rossonija. Mazzoni je dejal: „Ima ravno tak vtis kakor mi, samo slabjšega Vas je videl“. Sv. oče je zahteval Rossonijev buletin. Po noči je imel sv. oče gorke noge in roke.

Sv. oče je dejal: „Operirajte, le operirajte! Bolezen bi morda pač lahko odpravili, a mojih 93 let mi ne morete vzeti raz hrbita. Starost je že sama na sebi bolezen“.

„Italia“ pravi, da je sv. oče izrazil željo, da bi bil njega naslednik kardinal Gotti. Razume se, da je ta vest silno neverjetna.

Po privatnih poročilih iz Milana je sklepati, da je veliko število kardinalov za to, da postane prihodnji papež kardinal Ferrari.

Do sobote je došlo v Vatikan 15.000 brzojavk iz vseh delov sveta.

V nedeljo hotel je sv. oče po sili vstati, in so mu zdravniki komaj zabranili, da ni tega storil. Sv. oče počuti se še prilično dobro. Tudi zadnji buletini pravijo, da so se moči visokega bolnika še precej zboljšale. Le to se nekaterim kardinalom sumljivo zdi, da papeža spanec pogostoma premaguje.

Najnovejša poročila o zdravstvenem stanju sv. očeta so zopet jako neugodna. Tudi zadnji buletini od včerajšnjega dne pravijo, da so moči sv. očeta jako zapustile.

Politični pregled.

Državni finančni minister umrl.

Državni finančni minister baron Kallay je po kratki bolezni umrl.

Češki minister dr. Rezek je odstopil.

Češki minister dr. Rezek je odstopil, in cesar je tudi vsprejel njegovo ostavko.

Avstrija pripravlja pot Nemčiji v Bosni in Hercegovini.

Berolinski dnevnik „Berliner Tageblatt“ pel je te dni v nekem članku Avstriji hvalno pesem, ker zna tako spretno pripravljati pot Nemčiji do vstoka. Ta nemški list pravi namreč, da je danes že v Sarajevu nemščina gosposki jezik, in da se tam vedno bolj in bolj širi, kar je vse zasluga avstrijske vlade, ki zna v okupiranih deželah vse tako lepo

miljskemu zatonu in so tako prav proti njih volji dospale v obsežje avstrijskega brodovja in nabrežnih baterij.

Kudriaffsky je ukazal na levem krilu stoječi fregati „Veneri“ streljati in hitro potem so jo posnemale brez nadaljnega ukaza tudi obrežne baterije.

Streljali so s prav dobrim vspehom, dokler se ni popolnoma stemnilo; pa tudi zdaj bi bili morali še naprej streljati, ker topničarji so le počasi streljali, ker je morski tok gnal sovražne ladje, proti obrežju; tudi bi lahko prižgali svitle bombe in tako imenovane „grške luči“, za uničenje bližajočih se vojnih ladij.

Podmaršal Gyulay, ki je imel nekatere prav slabe svetovalce, je rekel, da je vse nadaljno streljanje le zapravljanje streljiva, ter je zapovedal ustaviti streljanje, in tako se je posrečilo sovražnim ladjam pobegniti. Drugače pa bi jih bili naši ali v dno pogreznili s streljanjem, ali pa bi se bile razbile na obrežju.

Kakor se je drugo jutro opazilo z daljnogledom, so bile sovražne ladje zlo

in brez nikakih provokacij urejevati, da postaneti Bosna in Hercegovina še v nedoglednem času predstražni nemške kulture, ter da se bo do tje kmalu zopet razprostiralo nemško cesarstvo, ki je v srednjem veku jedenkrat že gospodovalo nad temi deželami. Mi smo prepričani, da se Avstrija v resnici trudi, da bi germanizirala okupirani deželi. Prepričani smo tudi, da si Nemci v rajhu, kar roke mencajo od veselja nad tako politiko avstrijske vlade in avstrijskega zistema, ki vodi državo očitvidno k prepadu. Ali prepričani smo tudi, da si Nemci zastoni mencajo roke ter da ostaneti Bosna in Hercegovina pri vseh germanizatoričnih poskusih avstrijske vlade slovanski deželi, če tudi ne morebiti avstrijski, pa gotovo nikakor tudi nemški ne. Značilna pa je vsekako taka pisava, ki dokazuje, da so na Nemškem že popolnoma prepričani o zaslepljenosti naših vlad, kajti inace bi gotovo tako ne pisali.

Položaj na Ogrskem.

Položaj na Ogrskem postaja vedno slabši. V parlamentu se vije že deset dni, kakor kača, debata o programu novega ministerskega predsednika. V petek pa začela je zopet obstrukcija. V Velikem Varadinu so bili v nedeljo hudi izgredi. Tam je namreč sklical shod sedanji vodja obstrukcijskih strank Barabas. Njegovi pristaši so vpili: „Eljen Barabas“ a „doli Kossuth“, dočim so drugi vpili: „Eljen Kossuth“, i. t. d. Prišlo je do spopada med prvimi in drugimi. Poseči je morala vmes policija, a tudi ta je bila tepena. Več oseb je bilo nevarno ranjenih. Ko nečno je moralo nastopiti vojaštvo. Ko so pa začeli vojaki streljati v zrak, populili so jo korajžni Madjari.

Dogodki na Hrvatskem.

V Ludbriegu in sploh v varaždinski okolici je postalo zadnje dni nekoliko mirneje. Kakor smo poročali bile so pri izgredih v Ludbriegu ubite 4 osebe in težko ranjenih je bilo 8 oseb, katere so se prenesle v varaždinsko bolnišnico. Od teh slednjih pa je umrlo 6 oseb, tako, da so ludbriški nemiri zakrivali 10 človeških smrti. Začasa hrvatskih nemirov bilo je torej ubitih 15 oseb, 72 težko ranjenih in nad 100 lahko ranjenih. Armiranih pa je bilo vsega skupaj 3000 oseb, od kojih se nahaja po raznih mestih še 400 v zaporih.

Umore v Kunaveu je povzročil politični uradnik Mihajlovič, ki je častnikom zaukazal, naj dajo povelje vojakom na streljanje. Dokazano je, da so tri osebe bile zadete v hrbet, ko so bežale, in so ostale mrtve vse tri na licu mesta.

V Zlatarju vlada sedaj tudi mir. Te dni obdržaval se bode tam velik volilni shod, katerega priredi opozicijska stranka. Tam se ima namreč popolniti mesto deželnega poslanca Helperja, ki je položil svoj mandat.

Med kandidati se nahaja tudi hrvatski pisatelj Evgenij Kumčić rodom iz Bršeca v Istri.

Po najnovejših poročilih so se v varaždinskem okrožju dogodili zadnja dva dneva zopet jako hudi izgredi, pri katerih je bilo mnogo oseb ubitih, a še več ranjenih. Ti izgredi naperjeni so proti novemu banu, o katerem pravi narod, da je navadna kreatura prejšnjega bana. Narod zahteva premembo zistema, katere pa od grofa Pejačevića ni pričakovati. V vasi Ivanac napadli so kmetje orožniško vojaštvo in zahtevali od orožnikov, da razobesijo hrvatsko zastavo. Orožnikom so prišli na pomoč vojaki, a

miralni ladiji pa ozadje in večini jadranc vsa jadra in jarbole, in v miljskem zalivu so našli dve pozlačeni podobi iz ospredja ladje, ki sta bili prenešeni kot znamenji zmage v Trst. Naše ladje so bile čisto nedotaknjene, kajti v skrbi ogniti se plitvemu obrežju, niso sardinske ladje oddale niti enega strela. — Ta pomorska borba je bila jako zanimiva, in sicer zaradi tega, ker je ostal v nji napadalec passiven.

Naši granadirji so bili pri sv. Andreju pripravljani streljati. Nekateri od delki so tudi streljali, vendar ni znano, s kakšnim vspehom. Dejstvo pa je, da je bilo sovražno brodovje po prizadeti izgubi in poškodovanju zlo preplašeno in je kmalu od istrskega obrežja odplovalo ter se umaknilo.

Ta okolnost je zahtevala, da so se morale posamezne čete vedno premikati semtrtja, da so kaj najbolj mogoče pazile in neprenehoma korakale in svoja bivališča menjavale ter se tudi tu in tam razpostavljale.

(Konec pride.)

— Tudi v Opavi je bila nevarnost jako velika in ljudje so morali zapustiti več hiš. — V mestu Zuchmantel je napravila omenjena reka grozno škodo. Spodjedla je 26 hiš, ki so se podrle. — Tudi na Poljskem so nekatere reke istopile iz svojih strug in so poplavlile polje ter uničile vse poljske prideleke.

Največja ura na svetu. — Največja ura na svetu se nahaja zdaj v Filadelfiji. Njen kazalnik ima 10 metrov premera. Kazalo, katero ure kaže, meri 2 metra in pol in ono, ki kaže minute pa 4 metre. Kazalnik je po noči električno razsvetljen in se ga vidi iz vseh mestnih točk. Zvon na katerega bije ura, tehtja 250 kvintalov. Ura se navija vsaki dan, in sicer s pomočjo parnega stroja.

Pajkov strup. — Učeni nemški farmacevt R. Kobert je spisal večjo znanstveno razpravo o pajkovem strupu. V svojem spisu trdi, da pajkov strup posebno v južnih deželah ni nevaren le manjšim živalicam, marveč tudi večjim in celo tudi človeku ter da povzroči tudi pri slednjem lahko smrt. Preiskal je tudi kemično pajkov strup, in preiskava je dognala, da je pajkov strup popolnoma sličen gadjem strupu.

Loterijske številke.

10. julija.

Trst	65	68	1	4	22
Linc	2	12	84	6	44

Tržne cene.

Za 100 kg.

Kava: Santos . . .	K 170—	do 190—
„ Sandomingo . .	210—	220—
„ Java	210—	220—
„ Portorico . . .	260—	280—
„ Ceylon	270—	280—
Slakdor	88—	89—
Šp.	176—	180—
Petrolij v sodu . .	33—	34—
„ „ zaboju . . .	10.75	11—
Maslo surovo . . .	168—	172—
„ kuhano	200—	210—
Otrobi bele . . .	10.40	12—
„ „ urbane . . .	10—	11—
Turšica stara . . .	15.50	18—
Oves	14.50	17—

Moka ogerska:

št. 0 K 27.40	št. 1 K 27—	št. 2 K 26.20
„ 3 „ 25.40,	„ 4 „ 24.60,	„ 5 „ 23.80
št. 6 K 23—		

Fani Drašček,
zaloga šivalnih strojev
Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja stroje tudi na teden-ske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše, kako vosti. Priporoča se slav. občinstvu.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

**prištna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,**

**briskih, dal-
matinskih in
interskih vi-
nogradov.**

Dostavlja na dom in razpošilja po želez-nici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštna.

Dražbeni oklic.

Podpisano županstvo odda dne 20. t. m. v obč. pisarni zidanje nove obč. hiše (občin-skega doma) na ponudbeni dražbi od 11. do 12. ure dop. Ponudniki naj vlagajo svoje postavno kolekovane ponud-be, opremljene z 10 odst. varščine na tuk. županstvo. Načrti in pogoji se lahko ogledajo v tuk. pisarnici.

Županstvo v Št. Andrežu.

2. julija 1903.

A. Lutman,
župan.

Podpisani priporoča slavnemu ob-činstvu v Gorici in na deželi **svojo**
prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, raz-lične moke iz Majdičevega mlinu v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Senf.) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užigalice. — V zalogi se dobé tudi te-stenine trdke Žnidaršič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovce v Semeniški ulici h. št. 1.
(v lastni hiši.)

Odlikovana delavnica!

ANT. KRUSIČ,

krojaški mojster v vrtni ulici 26.

Priporoča se sl. občin-stvu v mestu in na deželi, posebno č. duhovščini. — Ima bogato zalogo blaga vsake vrste in za vsaki stan, ter opozarja na ravno došlo sveže pomladansko blago, lastni izdelek *gotovih oblek in površnih sukenj. Cene prav solidne!*

Jos. Munih

krčmar na Kornju

usoja se uljudno naznaniti, da prevzame s 1. avgustom krčmo

Štefana Kofola
na Tržaški cesti 19,

ki je prikrojena tudi s hlevi za živino. — Priporoča se vže naprej slavnemu občinstvu v mestu in na deželi. — Po-strežba točna, cene zmerne.

Krojaška mojstra Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. Jerneja Kopača
izdelujeta
vsakovrstne obleke za moške
po meri, bodisi fine ali pa
priproste.

Priporočata se svojim rojakom
v Gorici in na deželi, posebno pa
č. duhovščini za obilna naročila.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Sadjarsko in vinarsko društvo za Brda v Gorici

Prodaja naravne in prstne
briske pridelke po zmernih
cenah.

Zaloga pristnih vin:
burgundeca, rizlinga, modre
frankinje in drugih.

DESERTNA VINA.

Sedež društva je:
Gorica, ulica Barzelilni št. 20.

Anton Fon,

klobučar in gostilničar,
Semeniška ulica št. 6,
ima bogato zalogo raznovrstnih
klobukov

ter toči v svoji krčmi
pristna domača vina
in postreže tudi z jako ukusnimi
jedili.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem Konjedic & Zajec

Gorica, pred nadškofijo hiš. št. 11.

Za čas stavbe priporoča vse stavbne potrebščine, kakor: cement, stavbne nosilce, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stra-nišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja dob rezprimerno nizkih cenah.

Edina zaloga
stavbenih nositeljev

v Gorici.

Pocinkana žica za vinograde po jako nižjih cenah!

Pozor!

Eno kronske nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Po vsestranskem prevdanku in preskušnji se bode vsakdo prepričal, da se kupuje pri tvrdki

J. Zornik, Gorica

Gospodsk. ulica 7, zmiraj najbolji najlepši in temu primerno najceneje blago. Posebno pa:

Za dame:

Krasne okraske za obleke, trakove svile zadnje novosti za bluze, pajčolane, pasove, predpasnike, rokavice, nogavice, dežnike, solnčnike, bluze, čevlje, vse potrebščine za obleke, kakor: podlage, sukanec, svila, gumbi, vezanja, zaponke itd.

Za gospode:

Raznovrstno belo in barvano perilo najboljše vrste, jopice za hribolazce; kolesarje, veslarje; zadnje novosti ovratnic, ovratnikov, zapestnic, nogavic, rokavic, hlačnikov, čepic, čevljev, dežnikov itd.

Opozarja

prečastite dame, na svojo veliko zalogo obče priznana najboljih modercev vsake cene.

Za birmarce

in otroke; rokavice, nogavice, pajčolane vsake vrste, obleke, čepice, razno perilo.

Za slavnosti

in druge veselice: vsakovrstne narodne trakove, kojim preskrbi na zahtevo vsakvrstne napise.

Cene brez vsake konkurence.

Sprejema

hranilne vloge

katero obrestuje po 4½% polumesečno; ne-vzdignene obrestipripi-suje konec leta k glav-nici. Rentni davek pla-čuje posojilnica sama.

Posojila

udom na osebni kredit po 6% in na vknjižbo po 5½%

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

Gorica, ulica Vetturini 9.

C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema

nove člane

z glavnimi in opravi-lnimi deleži. Glavni de-leži po 200 K, opravični po 2 K. Otvarja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru.

Uradne ure

Vsak dan od 8. do 12. dop. in pond. in četrtek od 2. do 4. pop.